

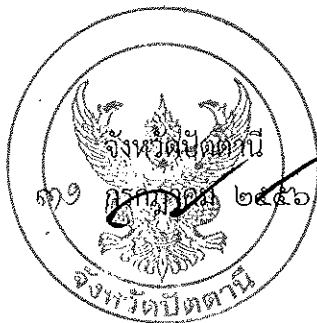

ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๙๕๕

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
และเทศบาลเมืองปัตตานี

พร้อมนี้จังหวัดปัตตานี ขอส่งสำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๑๖๐๙ เรื่อง ขอความร่วมมือเผยแพร่เอกสารชุดความรู้ “พื้นที่เรียนรู้” อปท. ชวนชาวบ้านงดเหล้า บุหรี่ อุบัติเหตุ” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของกิจกรรมดังกล่าวในระดับท้องถิ่นต่อไป ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดาวน์โหลดเอกสารชุดความรู้เผยแพร่ดังกล่าวได้ที่ website สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิจารณาดำเนินการด้วย

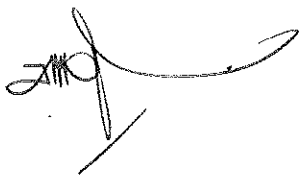

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔, ๐-๗๓๓๔-๙๕๑๙ ต่อ ๑๑๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
รับที่ ๙๘๔๙
วันที่ 12 ก.ค. 25๖๖
เรื่อง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดิลก กทม. ๑๐๓๐๐

๙๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความร่วมมือเผยแพร่เอกสารชุดความรู้ “พื้นที่เรียนรู้ : อปท. ชวนชาวบ้านงดเหล้า บุหรี่ อุบัติเหตุ”
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

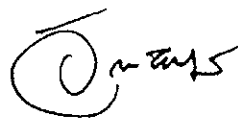
สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารชุดความรู้เพื่อการเผยแพร่ “พื้นที่เรียนรู้ : อปท. ชวนชาวบ้านงดเหล้า บุหรี่ อุบัติเหตุ”

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข กำหนดจะจัดกิจกรรมวันงดดื่มสุราแห่งชาติ “ทำความดีถวายในหลวง” ประจำปี ๒๕๖๖ ในวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ โดยมีกิจกรรมที่สำคัญคือ การร่วมลงนามปฏิญาณตนงดดื่มสุราตลอดช่วงเช้าพรรษา เพื่อทูลเกล้าถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทยร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานเครือข่ายงดเหล้า ได้จัดทำเอกสารชุดความรู้เพื่อการเผยแพร่ “พื้นที่เรียนรู้ : อปท. ชวนชาวบ้านงดเหล้า บุหรี่ อุบัติเหตุ” ซึ่งเป็นการถอดบทเรียนจากการดำเนินงานในพื้นที่จริง อันจะเป็นตัวอย่างแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ที่จะนำไปใช้ เพื่อร่วมรณรงค์กิจกรรมดังกล่าวได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่เอกสารชุดความรู้ “พื้นที่เรียนรู้ : อปท. ชวนชาวบ้านงดเหล้า บุหรี่ อุบัติเหตุ” ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของกิจกรรมดังกล่าวในระดับท้องถิ่นต่อไป ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ website กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เข้าถึงได้จาก “หนังสือราชการ สด.”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ หวังพงษ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๕๐๐๐ ต่อ ๔๓๓๒-๓

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

พื้นที่เรียนรู้:

อปท. ชวนชาวบ้าน

งดเหล้า

บุหรี

อุบัติเหตุ

จัดทำโดย

น.ส.กัญญารัตน์ สุริยวงค์

ภายใต้โครงการพัฒนาความร่วมมือเครือข่าย อปท. รณรงค์ลดเหล้า บุหรี อุบัติเหตุ ถวายในหลวง 85 พรรษา

สนับสนุนโดย สำนักงาน กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.)

สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า(สคล.)

สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

สารบัญ

1. น้ำตกปลอดเหล้า...นักท่องเที่ยวปลอดภัย เทศบาลตำบลคลองทรายขาว อ.กงหรา จ.พัทลุง	1-2
2. ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์...ปลอดเหล้าปลอดภัย เทศบาลตำบลเชียงคาน อ.เชียงคาน จ.เลย	3-4
3. หมู่บ้านต้นแบบ...ส่งเสริมการ ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เทศบาลตำบลบ้านแก้ง อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ	5-6
4. งานศพปลอดเหล้า...อาหารปลอดภัย เทศบาลตำบลบ้านสาง อ.เมือง จ.พะเยา	7-8
5. สุขภาวะที่ดี...ต้องไม่มีเหล้าบุหรี่ อบต.บ้านควน อ.หลังสวน จ.ชุมพร	9-10
6. สวนสาธารณะ...ประเพณีปลอดเหล้า เทศบาลเมืองทุ่งสง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช	11
7. ยุทธศาสตร์แนวใหม่...เพื่อสร้างสุขภาพของคนในพื้นที่ เทศบาลตำบลหนองดองพัฒนา อ.หางดง จ.เชียงใหม่	12-15
8. งดเหล้า...ลดอุบัติเหตุ อบต.แก้งสนามนาง อ.แก้งสนามนาง จ.นครราชสีมา	16-18
9. ผู้นำเข้มแข็ง...ชุมชนเป็นสุข...อบายมุขไม่มี เทศบาลตำบลขุนทะเล อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	19-20
10. ทรนงค์สร้างกระแส...เผยแผ่...ป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ อบต.ท่าข้าม อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	21-22

สารบัญ

11. งานบุญปลอดเหล้า...ชุมชนเป็นสุข อบต.ทุ่งไผ่ อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ	23-25
12. ชุมชนประสานใจ...แก้ไขวิกฤตสุรยาสูบ อบต.น้ำเกีฮ่วน อ.ภูเพียง จ.น่าน	26-28
13. ฐานเรียนรู้...สู่การงดเหล้าเบียร์ อบต.บักได อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์	29-30
14. บังคับใช้กฎหมาย...ปลดป้ายโฆษณาเหล้าเบียร์ อบต.ฝายแก้ว อ.ภูเพียง จ.น่าน	31
15. ชุมชนเข้มแข็ง...ร่วมแรงสู้เหล้าลดอุบัติเหตุ อบต.โพธิ์ทอง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ	32-33
16. อบต...ชวนชาวบ้านเลิกเหล้า อบต.วังกรด อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร	34-36
17. สารวัตรแอลกอฮอล์ อบต.วังแซ้ม อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร	37-38
18. ผู้นำเข้มแข็งชุมชนร่วมใจ...ต้านภัยสุรา อบต.สนวน อ.ห้วยราช จ.บุรีรัมย์	39-40
19. โฟร์ศรีสุวรรณ Model...งานบุญปลอดเหล้า อบต.เสียว อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ จ.ศรีสะเกษ	41-4
20. บัญชีครัวเรือน...แก้ปัญหาเหล้าบหรี่ อบต.อุทัยเก่า อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี	44-45

น้ำตกพลอตเหล้า...นักท่องเที่ยพลอตภาษี

เทศบาลตำบลคลองทรายขาว อ.งายทลล ๑.พทลล

ตำบลคลองทรายขาว มีลำคลองใหญ่ไหลผ่าน 5 หมู่บ้าน ซึ่งมีทรายสีขาวเป็นจำนวนมาก เป็นลำคลองที่หล่อเลี้ยงพืชสวนไร่นา ชาวบ้านตั้งตั้งชื่อว่า “ตำบลคลองทรายขาว” ปัจจุบันแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนชาวบ้านหมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 2 นับถือศาสนาพุทธ รวมประชากรทั้งสิ้นประมาณ 6,398 คน ชาย 3,164 คน หญิง 3,234 คน 1,712 ครัวเรือน

แหล่งท่องเที่ยวของตำบล คลองทรายขาว ได้แก่ ภูเขาเมฆหรือลูกคลื่น น้ำตกวังตอ น้ำตกหนานสูง น้ำตกนกกร้า ในช่วงหน้าแล้งมักจะมีนักท่องเที่ยวมาหน้าเข้ามาเที่ยว และมีกลุ่มนักเรียนนักศึกษาเข้ามาจัดกิจกรรมบ่อยๆ เนื่องจากมีความสมบูรณ์อยู่มาก อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด เป็นปอดของจังหวัดพัทลุง

ในช่วงประมาณปี 2554 นายหรือหวาน วัชรจิโรโสภณ หรือ “หมอหวาน” ปราชญ์ชาวบ้าน ชักชวนแกนนำชาวบ้านกลุ่มหนึ่งมาตั้งคุยกันและตกลงกันว่าจะทำน้ำตกนกกร้าปลอดเหล้าและอบายมุข ซึ่งเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด จึงมีการกำหนดมาตรการชุมชนขึ้นจากการทำประชาคมหมู่บ้าน เช่น ห้ามจับปลา ห้ามทำลายไม้ ห้ามเก็บสมุนไพร ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฯลฯ โดยได้เชิญนายอำเภอ และนายก อบต. เป็นประธานในพิธีเปิดด้วย หลังจากนั้นก็มีกลุ่มข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ขอนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามาดื่มหลายครั้ง แต่ชาวบ้านไม่อนุญาตถึงแม้จะมีการทะเลาะกันบ้างเพราะถ้ามีครั้งแรกก็จะมีครั้งต่อไป ต่อมาจึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนตั้งด่านสกัดอย่างจริงจัง หากมีการฝ่าฝืนจะมีโทษปรับครั้งละ 2,000 บาท/แก้ว/ขวด

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ นอกจากชาวบ้านได้มองเห็นปัญหาและร่วมมือกันอย่างจริงจังแล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องด้วย ไม่ว่าจะเป็นการหนุนเสริมการทำงานของเทศบาลตำบลคลองทรายขาว ในการปรับปรุงภูมิทัศน์และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ยังมี

อาสาสมัคร (อส.) ติดอาวุธ เข้ามาช่วยเสริมในยามที่มีปัญหาภัยกับนักเลงพื้นถิ่นด้วย ในขณะที่ชาวบ้านกำลังภาคภูมิใจในการบริหารจัดการชุมชน โครงการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐบางหน่วยที่พยายามเข้ามาขุดสระและให้นายทุนเข้ามาปลูกยางพารา ซึ่งจะทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างร้ายแรง เป็นปัญหาชาวบ้านที่ต้องฝ่าฟันต่อไป นอกจากนี้กลุ่มแกนนำยังมีความพยายามที่จะผลักดันให้มีการออกเทศบัญญัติน้ำตกนกรำปลอดเหล้าและอบายมุข ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนตกลงกันว่าค่าปรับที่ได้มาจะเข้าเทศบาล หรือกองทุนหมู่บ้าน

มีความพยายามจะขายพื้นที่จะยกระดับให้น้ำตกนกรำปลอดเหล้าและอบายมุข เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบของจังหวัดพัทลุง

ผู้ประสานงาน

คุณบุญส่ง เมืองสง
ปลัด
08-7297-2966
Tarmsaikun@hotmail.com

ข้อมูล ณ สิงหาคม 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

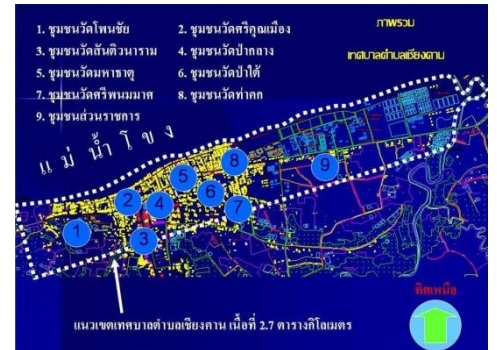
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์...ปลอดภัย

เทศบาลตำบลเชียงคาน อ.เชียงคาน จ.เลย

“เชียงคาน” แหล่งท่องเที่ยวอีกแห่ง ที่ผู้คนมากมายให้ความสนใจ อยากเดินทางไปท่องเที่ยวสักครั้ง ด้วยคำล่ำลือถึงความงามของธรรมชาติ และความสงบเรียบง่ายของผู้คนที่มิอัศจรรย์ไม่ตรี เทศบาลตำบลเชียงคานมีอาณาเขตติดกับแม่น้ำโขงที่กั้นดินแดนไทยลาว มีเขตการปกครอง 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 รวม 9 ชุมชนตามหัววัดที่มีอยู่ทั้งหมด 8 วัด ประชากร 5,661 คน ชาย 2,633 หญิง 3,028 คน 2,471 ครัวเรือน

เสน่ห์ของเชียงคานคือชุมชนบ้านเรือนไม้เก่าที่ยังคงอนุรักษ์ไว้ อาคารไม้แบบดั้งเดิมที่ตกแต่งใหม่ทำเป็น เกสต์เฮาส์หรือโฮมสเตย์ ริมแม่น้ำโขง เชียงคานยังมีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ในแง่มุมของผู้คน เพราะคนเชียงคาน คือ คนสายเลือดเดียวกับหลวงพระบางจึงมีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันหลายอย่าง ตั้งแต่ภาษาและวัฒนธรรมตักบาตรข้าวเหนียว

เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความนิยม เทศบาลตำบลเชียงคาน จึงได้ตระหนักถึงสุขภาพและความปลอดภัยของคนในชุมชน จึงมี การรณรงค์ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยว ปรับเปลี่ยนค่านิยม ลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อนำไปสู่การลดอุบัติเหตุบนท้องถนน สร้างความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สิน

✓ เริ่มรณรงค์ลดอุบัติเหตุตั้งแต่ปี 2554 ร่วมกับ สนง. เครือข่ายลดอุบัติเหตุ, สสส. จัด โครงการ “ชาวเชียงคานสานพลังสร้างความปลอดภัย ให้ลูกหลานยกมาตรฐานการบังคับใช้กฎหมายสวมหมวกนิรภัย 100 เปอร์เซ็นต์”

✓ ประกาศนโยบายสาธารณะ “การจัดงานประเพณีต่างๆ บนถนนชายโขง บ้านไม้เก่าเป็นพื้นที่ปลอดเหล้า และห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณพื้นที่จัดงาน” ได้แก่ สงกรานต์ปลอดเหล้า, ลอยกระทงปลอดเหล้า, แข่งเรือปลอดเหล้า เป็นต้น

- ✓ โครงการพบกันวันพระทุก 15 ค่ำ
- ✓ การบังคับใช้กฎหมาย เตือน จับ ปรับ เน้นปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎหมาย
- ✓ ติดป้ายประชาสัมพันธ์ และเสียงตามสาย เพื่อ ขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการ ประชาชน นักท่องเที่ยว ในการปฏิบัติตามกติกาสุมชนร่วมกัน
- ✓ วรรณคดีสร้างกระแสดહેลาลดอุบัติเหตุในทุกกิจกรรม โดยให้สภายาวชนเป็นแกนนำ เพื่อปลูกฝังให้เด็กคิด และออกแบบกระบวนการเอง เพื่อส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ดีงาม
- ✓ มีธรรมนูญเชียงคาน

ผู้ประสานงาน

คุณสุวิทย์ ศรีบุรินทร์

หัวหน้าฝ่ายบริหารและเผยแพร่วิชาการ

08-9943-9597

Popla_ha@hotmail.com

ข้อมูล ณ ตุลาคม 2555

รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

หมู่บ้านต้นแบบ...ส่งเสริมการลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เทศบาลตำบลบ้านแก่ง อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

ตำบลบ้านแก่ง เป็นตำบลเก่าแก่มีโบราณสถานพระธาตุหนองสามหมื่น ที่สร้าง ขึ้นสมัยทวารวดี แบ่งเขตการปกครองเป็น 21 หมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ อาชีพทำนา และทำไร่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปลูกอ้อย เพื่อส่งป้อนโรงงานน้ำตาล ซึ่งอยู่ตำบลใกล้เคียง

เนื่องจากปัจจุบันประชาชนในพื้นที่ มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันมากและจำนวนนักดื่มหน้าใหม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสำรวจในพื้นที่ตำบลบ้านแก่ง 21 หมู่บ้าน 1,145 หลัง (ร้อยละ 30 ของหลังคาเรือนทั้งหมด) พบว่ามีคนดื่มเหล้า 604 หลัง คิดเป็นร้อยละ 52.56 มีคนในครอบครัวดื่มเหล้า 882 คน มีเยาวชนนักดื่มหน้าใหม่ 86 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 9.75 พบผู้ดื่มอายุต่ำสุด 12 ปี ผู้ดื่มอายุมากที่สุด 98 ปี นอกจากนั้นพบผู้ ดื่มเหล้าเป็นประจำทุกวัน 165 คน ดื่มเป็นบางครั้ง 717 คน รวมค่าใช้จ่ายในการซื้อเหล้า 174,580 บาทต่อเดือน สถิติการเกิดอุบัติเหตุในรอบปีที่ผ่านมาพบว่า เกิดจากการดื่มแล้วขับ 78 ครั้ง ผู้บาดเจ็บ 94 คน และเสียชีวิต 5 คน

ปี 2552 สถานีอนามัยบ้านลาดมีการทำวิจัยเรื่องพฤติกรรมในการป้องกันเบาหวานในพื้นที่ ซึ่งพบว่าประชาชนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน 3 อ.(อาหาร อารมณ์ ออกกำลังกาย) 2 ส.(สูบบุหรี่ สุรา) ซึ่งปัญหาการดื่มสุรา เป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่ชุมชนต้องการแก้ไข เนื่องจากส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ จึงมีแนวคิดที่จะหา

แนวทางในการลดละเลิก การดื่มสุราของประชาชนในตำบลบ้านแก่ง ปี 2552-2553 ได้จัด **งานศพปลอดเหล้า** ในหมู่บ้านต้นแบบ (บ้านศิลาทอง หมู่ 16) ซึ่งสามารถจัดงานศพปลอดเหล้าได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ทำให้หมู่บ้านข้างเคียงอีก 4 หมู่บ้าน ใช้ เป็นแนวทางในการจัดงานศพปลอดเหล้าของหมู่บ้านตนเอง และในปี 2553 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนตำบลบ้านแก่ง ทำโครงการงานศพปลอดเหล้าทั้ง 21 หมู่บ้าน และเพื่อพัฒนารูปแบบในการหาหนทางในการลดละเลิกสุราของประชาชน ในปี 2554 จึงได้จัดทำ **โครงการพัฒนาแกนนำเยาวชนคนดี และเครือข่ายพ่อแม่ลูกเพื่อการเฝ้าระวังลูกหลานเริ่มดื่มสุรา** ให้เป็นภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานในพื้นที่ กำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของชุมชน การบังคับใช้มาตรการข้อบังคับต่างๆ และการพัฒนารูปแบบงานบุญ งานศพปลอดเหล้า การรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา และการรณรงค์ต่าง ๆ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน โดยนำร่องในพื้นที่ต้นแบบ 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านธาตุสามหมื่น หมู่ 15 และบ้านศิลาทอง หมู่ 16

กิจกรรมที่ดำเนินงานในหมู่บ้านต้นแบบ เริ่มจากการคัดเลือกแกนนำเยาวชนคนดีที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี หมู่บ้านละ 10 คน 3 หมู่บ้าน รวม 30 คน (คัดเลือกโดยคณะทำงานในหมู่บ้าน) ที่เป็นทั้งเยาวชนที่ดื่มเหล้าและยังไม่ได้ดื่มเหล้า ได้นำ

เยาวชนทั้ง 30 คน มาเข้าค่ายเยาวชนคนดี จำนวน 2 วัน เพื่อเกิดความตระหนักในโทษและพิษภัยของสุรา รวมทั้งทราบความต้องการความคาดหวังของเยาวชน เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมให้กลับไปชักชวนเพื่อนเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเยาวชนคนดี อีก 30 คน รวม 30 คน และชักชวนพ่อแม่เข้าร่วมเป็นเครือข่ายพ่อแม่ไ้ระวังลูกหลานเริ่มดื่มสุรา หลังจากนั้นมีการจัดค่ายครอบครัวอบอุ่นโดยเชิญเยาวชน 30 คน และผู้ปกครอง 30 คน เพื่อนำเสนอความต้องการและความคาดหวังของพ่อแม่และลูกให้เกิดความเข้าใจกัน ให้เยาวชนวางแผนการจัดกิจกรรมของกลุ่มในชุมชนโดยเยาวชนเป็นผู้คิดและดำเนินกิจกรรมเองทั้งหมด ผู้ปกครองเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยใช้งบประมาณจาก

โครงการ ซึ่งมีกิจกรรม ที่เกิดจากกลุ่มเยาวชนคือ แจกน้ำสมุนไพรแทนเหล้าในวันประเพณีสงกรานต์น้ำพระธาตุ และการทำความสะอาดวัดหลังประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ

สำหรับพ่อแม่ที่เป็นเครือข่ายไ้ระวังลูกหลานเข้าสู่วงจรการดื่มสุรา ได้ร่วมกับกลุ่มผู้นำในชุมชนและ อบต.บ้านแก้ง **จัดทำร่างกฎระเบียบข้อบังคับชุมชน** ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดื่มสุรา การจำหน่ายสุรา สถานที่ห้ามดื่มสุรา การมั่วสุม ข้อบังคับอื่นๆ ในชุมชน และนำเข้าสู่ประชาคมหมู่บ้านเพื่อสร้างข้อตกลงร่วมและเมื่อมีมติรับรอง ได้นำ

กฎระเบียบข้อบังคับที่ได้มาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทั้งทางป้ายประกาศ และทางหอกระจายข่าว มีการไ้ระวังและการบังคับใช้กฎระเบียบข้อบังคับชุมชน ทั้งการจำหน่าย สถานที่ห้ามจำหน่ายและการมั่วสุมดื่มสุราของกลุ่ม

เยาวชน เป็นต้น นอกจากนี้กลุ่มพ่อแม่ยังทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่กลุ่มเยาวชน เป็นคนต้นแบบงดเหล้าเข้าพรรษาในกิจกรรมการลดละเลิกสุราของชุมชน

เครือข่าย อบต.งานบุญปลอดเหล้า จ.ชัยภูมิ ประกอบด้วย อบต.บ้านแก้ง, ทต.คอนสวรรค์ อ.คอนสวรรค์, อบต.โคกมะงอย อ.คอนสวรรค์, อบต.ห้วยยาง และ อบต.ห้วยบง

ผู้ประสานงาน

คุณอังคราณี ล่ำมสมบัติ
นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ 6 ว.
08-1967-0054
Moom_231@hotmail.com

ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

งานศพปลอดเหล้า...อาหารปลอดภัย

เทศบาลตำบลบ้านสา อ.เมือง จ.พะเยา

เทศบาลตำบลบ้านสา อ.เมือง จ.พะเยา แบ่งเขตการปกครองเป็น 9 หมู่บ้าน ประชากร 4,544 คน 1,454 ครัวเรือน ในพื้นที่มีร้านค้าของชำที่ขายเหล้าหรืออยู่ประมาณ 34 ร้าน สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นคือคนในพื้นที่ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ และมีคนรวมกลุ่มกันตั้งชื่อว่า “กลุ่มเหล้า” จะเก็บเงินกันตั้งวงดื่มเหล้ากันเป็นประจำ ทำให้เกิดปัญหามากมาย เช่น ในปี 2547 มีคนฆ่าตัวตายจากการดื่มเหล้า 4 ราย, มีแม่หม้ายมากขึ้นเกิดเป็นชมแม่หม้าย, เด็กผู้หญิงท้องก่อนวัยอันควร, เหล้าเสรีหาซื้อได้ง่ายในหมู่บ้านและราคาถูกมาก (ดื่มน้อยแต่เมาหนัก) ทางเทศบาลเก็บภาษีได้แค่ภาษีโรงเรือน

ในปี 2547 ได้เริ่มจัด “โครงการ ลอยกระทงสร้างสุข ไร้แอลกอฮอล์” ณ สวนสุขภาพริมกว๊านฝั่งตะวันตก (บ้านสันเวียงใหม่) ตำบลบ้านสา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญ อนุรักษ์และสืบสานประเพณีลอยกระทง โดยประพฤติปฏิบัติตัวดี ด้วยการ ลด ละ เลิกดื่มแอลกอฮอล์ในงานประเพณีลอยกระทงซึ่งเป็นประเพณีของไทยที่งดงาม

โครงการงานศพงดเหล้า อาหารปลอดภัย โครงการงดเหล้าในงานบุญ โดยเริ่มทำงานศพก่อน ซึ่งเป็นความร่วมมือของ 3 ภาคส่วน ได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านสา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสา และภาคประชาชนในพื้นที่ ได้ร่วมกันจัดทำเป็นข้อตกลงงดเหล้าในงานศพ ที่ถือว่าเป็นงานศรัทธาเป็นงานแห่งความสูญเสียของคนในครอบครัวและยังต้องมีการใช้จ่ายที่ไม่ได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้ามาก่อน ไม่ว่าจะเป็นค่าอาหาร เครื่องดื่ม โดยเฉพาะเหล้าเบียร์ที่มียอดขายมากที่สุด ซึ่งบางครั้งเจ้าภาพถึงต้องกับกู้หนี้ยืมสินเพื่อมาจัดงาน จากปัญหาเหล่านี้จึงได้มีการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำข้อตกลงร่วมกัน โดยทางเทศบาลจะสนับสนุนป้ายประชาสัมพันธ์ “งดเหล้าในงานศพ” ติดไว้บริเวณหน้างาน นอกจากนี้ยังมีการรณรงค์ให้งดกินหวาน มัน เค็ม ปรุงอาหารให้ถูกสุขลักษณะเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชนด้วย โครงการนี้ได้ทำงานต่อเนื่องหลายปีจนปัจจุบันได้มีการประกาศเป็นเทศบัญญัติของเทศบาลแล้ว

นอกจากนั้นได้มีการจัดโครงการต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันและส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการ ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล ได้แก่

- โครงการจัดตั้งกลุ่มเด็กเยาวชนจิตอาสา โดยรับสมัครหมู่บ้านละ 5 คน ฝึกเป็นครู ก. ในการรณรงค์งดเหล้าและช่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ เช่น ช่วยเสิร์ฟน้ำในงานศพ, เผยแพร่ความรู้ชวนเพื่อนประพฤติดี, เป็น DJ น้อยประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ทางเสียงตามสายประจำหมู่บ้าน
- โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา ลงชื่อปฏิญาณตน โดยผู้นำท้องถิ่นทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี เกิดการทำพายว่าใครจะงดเหล้าไม่ถึง 3 เดือนบ้าง ถ้าใครทำไม่ได้ก็จะถูกเยาะเย้ย
- โครงการปั่นจักรยานรณรงค์งดเหล้า
- โครงการจัดอบรมให้ความรู้โทษและพิษภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในสถานประกอบการ มีผู้เข้าอบรมครั้งละประมาณ 100 คน
- นายกเทศมนตรีประกาศเสียงตามสายเป็นประจำทุกวันเสาร์ ขอความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครองไม่ใช้ให้ลูกหลานไปซื้อเหล้าเบียร์ และขอร้องให้ร้านค้าไม่ขายเหล้าเบียร์ให้เด็กที่อายุไม่ถึง 20 ปี
- โครงการตั้งศูนย์ 3 วัย เพื่อเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมรณรงค์ด้านสุขภาพต่างๆ ตามสถานการณ์ปัญหาของแต่ละช่วงเวลา

ผู้ประสานงาน

คุณจิรวรรณ ยศแผ่น

นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

08-3577-5640

Jeerawan.k@hotmail.com

ข้อมูล ณ มิถุนายน 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

สุขภาวะที่ดี...ต้องไม่มีเหล้า บุหรี่

อบต.บ้านสวน อ.หลังสวน จ.ชุมพร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสวน อ.หลังสวน จ.ชุมพรมี แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 หมู่บ้าน
จำนวนประชากร 5,570 คน

เนื่องจากเป็นเครือข่ายตำบลสุขภาวะ ผู้นำและประชาชนในพื้นที่ได้ลงความเห็นว่ “ หากในพื้นที่ยังมีเหล้า บุหรี่ ก็ไม่เป็นสุขภาวะ” เพราะเรื่องวุ่นวายต่างๆ มักเกิดจากการดื่มเหล้า เป็นทุกขภาวะที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและสังคม แต่ถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องไม่ง่าย แต่ก็ไม่ยากเกินไปเพียงแค่มีกการรณรงค์สร้างกระแสไปเรื่อยๆ ก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในท้องถิ่นชุมชนได้ อีกทั้งหน่วยงานในพื้นที่ยืนยันไม่รับการสนับสนุนจากบริษัทน้ำเมาต่างๆ ที่มักเข้ามายุ่นข้อเสนอมากมาย ปัจจุบันงานเลี้ยง งานบุญ งานประเพณีต่างในพื้นที่ไม่มีการขายและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เลย นอกจากนั้นยังเน้นการสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีหลักคิดในการดำเนินชีวิตที่ดีงามไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด อบายมุขต่างๆ โดย ให้ผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ และทำให้เห็นเป็นตัวอย่าง ใช้การสื่อสารพูดคุยทุกเรื่อง

กิจกรรมผลงาน

- จับมือเป็นภาคีเครือข่ายเพื่อทำให้บ้านสวนน่าอยู่ ให้ผู้นำท้องถิ่นที่ท้องถิ่นช่วยขับเคลื่อน โดยการเรียนรู้แบบสัญจร (เวียนทุกหมู่เป็น) เพื่อให้ประชาชนได้ ร่วมคิด ร่วมเรียนรู้ ออก กฎกติการ่วมกันแ และให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล
- โครงการสุขภาวะที่เกี่ยวกับเหล้า นำร่องที่หมู่ 5 ด้วยการรณรงค์หมู่บ้านปลอดเหล้า เจ้าภาพงานบ้านไหนไม่มีเหล้าจะได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนหมู่บ้าน 3,000 บาท
- แข่งเรือปลอดเหล้า “งานแห่พระ แข่งเรือ ชื่นโขน ชิงธง มรดกวัฒนธรรมแห่งลุ่มน้ำหลังสวน”
- โฮมสเตย์ปลอดเหล้า เป็นข้อตกลงของกลุ่มเจ้าของบ้านโฮมสเตย์บ้านสวนว่า จะต้องไม่ชวนแขกดื่ม เหล้า เบียร์ เจ้าบ้านต้องรู้เรื่องทุกเรื่องของบ้านสวน มีกฎกติกาหลายข้อที่เข้มข้น

- งานศพปลอดเหล้า นายก อบต. เป็นผู้ประชาสัมพันธ์เอง และให้ตัวแทนหรือผู้นำลงพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ให้ชาวบ้านได้มีโอกาสคุยกัน เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตกลงกัน แล้วสรุปเป็นมติ คนหัวชนฝาก็จะไม่มี
- ส่งเสริมให้เด็กเยาวชนรำนโนราห์ตั้งแต่ 3 ขวบ เพื่อเป็นอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ป้องกันการดื่มเหล้า บุหรี่ ติดยาเสพติด การสร้างเยาวชนที่ดีต้องทำตั้งแต่เล็กๆ
- มีกฎ กติกาหมู่บ้านที่ค่อนข้างเข้มงวดของคณะกรรมการที่เอาจริงโดยเฉพาะเรื่องเหล้าเบียร์
- ส่งเสริมครูภูมิปัญญาที่ไปสอนเด็กให้มีการสอดแทรกเนื้อหา โทษและพิษภัยจากการดื่มเหล้าเบียร์ ในหนังสือ
- นโยบายของนายก อบต. เรื่องรับคนทำงานในพื้นที่หากไม่ติดอบายมุขจะพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ

ผู้ประสานงาน

จ.อ.ไพศาล มีสมบัติ
ปลัด อบต.บ้านควน
08-3541-2748
Dingt303@gmail.com

ข้อมูล ณ สิงหาคม 2555
เรียบเรียงโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

ส่วนสาธารณสุข...ประเภทปลอดเหล้า

เทศบาลเมืองทุ่งสง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช

เทศบาลเมืองทุ่งสง อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช มีพื้นที่ 7.17 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองในเขตเทศบาล 18 ชุมชน มีประชากร 29,595 คน คร่าวเรือน 9,521 หลัง เป็น ประชากรแฝง 40,000 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาล ได้แก่ อนุบาลีสรณ์ 1 แห่ง, ประถม 3 แห่ง, มัธยมต้น 1 แห่ง, โรงเรียนกีฬาเทศบาล 1 แห่ง, โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาล 12 แห่ง, โรงเรียนมัธยมรัฐ 1 แห่ง (สตรีทุ่งสง) และมีสวนสาธารณะ 4 แห่ง

ในปี 2551 เทศบาลเมืองทุ่งสงร่วมกับสมาคมภักดีตาकारไทย และเครือข่ายงดเหล้าจัดเทศกาลงานมหกรรมปลอดเหล้า บุหรี่ และเทศกาลสงกรานต์ปลอดเหล้า ในปี 2552 เป็นต้น มาได้มีการจัดงานขนมจีนหม้อยักษ์ อร่อยได้ไร้แอลกอฮอล์ และเทศกาลอร่อยได้ไร้แอลกอฮอล์

นอกจากนั้นมีการเดินรณรงค์เที่ยวปีใหม่อย่างปลอดภัย เชิญชวนประชาชน ลด ละ เลิก เหล้า บุหรี่ เพื่อลดอุบัติเหตุ และรณรงค์งดเหล้าในงานวันเด็กแห่งชาติ ปัจจุบันเทศบาลเมืองทุ่งสงได้มีการประกาศให้ **ทุกงานประเพณีเป็นงานปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

สวนสาธารณะปลอดเหล้า ประกาศเป็นสวนสาธารณะปลอดเหล้า 4 แห่ง และจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ได้แก่ สวนพฤษภาสิริธร, สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติฯ ร. 9 , สวนสาธารณะถ้ำตลอด, สนามหน้าที่ว่าการอำเภอทุ่งสง โดยแบ่งความรับผิดชอบให้ชุมชนดูแล และจัดชุดเทศกิจตรวจสอบ

ผู้ประสานงาน

คุณศราวุธ สายสิงห์

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข

08-1956-0002

Saysing25@hotmail.com

ข้อมูล ณ สิงหาคม 2555

รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

ยุทธศาสตร์แนวใหม่...เพื่อสร้างสุขภาพของคนในพื้นที่

เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา อ.ทางดง จ.เชียงใหม่

เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา อ.ทางดง จ.เชียงใหม่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 14 หมู่บ้าน มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 2 แห่ง ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประกอบอาชีพเกษตรกร (สวนลำไย) มีวิถีการดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับชาวล้านนาทั่วไป กล่าวคือเมื่อถึงวันพระและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา / ศาสนาคริสต์ ประชาชนจะทำบุญตักบาตร ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามประเพณี ปฏิบัติตามความเชื่อ ในศาสนาของตน เช่น อธิษฐาน ภาษาคู่มือที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาษาพื้นเมืองที่เรียกว่า “คำเมือง” ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ลอยกระทง เล่นสงกรานต์ รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุหรือผู้ใหญ่ที่นับถือ ถวายสลากภัตต์ ปอยหลวง เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองสิ่งปลูกสร้างในวัด

ในพื้นที่แต่เดิมมีการดื่มเหล้าเถื่อนมากต่อมารัฐบาลส่งเสริมให้เป็นสินค้า OTOP ยิ่งทำให้มีคนดื่มและติดสุรามากขึ้น จนมีคำพูดติดปากกันมากกว่า “มาหนองตองต้องกิน มะเต้า กับเหล้าเถื่อน” โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองไคร้ ต.หนองตองพัฒนา อ.ทางดง จ.เชียงใหม่ พบข้อมูลว่าการดื่มเหล้าสุบุนหรี ทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพ ครอบครัว และชุมชนมากขึ้น จึงได้ประสานงานกับเทศบาลตำบลหนองตองพัฒนาในการจัดทำแผนที่ทองเดินยุทธศาสตร์ กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับตำบล เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ใส่ใจเรื่องสุขภาพมากขึ้น จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพให้กลับกลุ่มต่างๆ โดยนำร่องสร้างหมู่บ้านต้นแบบ 2 แห่ง คือ หมู่ที่ 8 เน้นเรื่องการเลิกเหล้า และหมู่ 12 เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และร่วมกับโรงพยาบาลทางดง อ.ทางดง จ.เชียงใหม่ จัดเวทีมอบเกียรติบัตรให้กับคนเลิกเหล้า

กระบวนการทำงาน

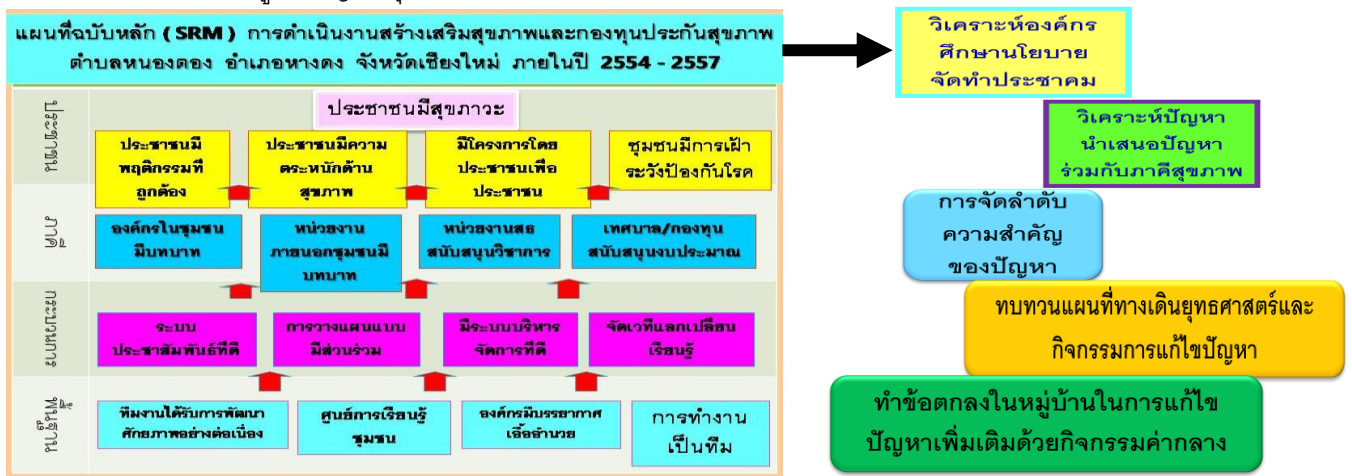
1. เชื่อมโยงเครือข่ายสุขภาพในพื้นที่ ประกอบด้วย เทศบาล, วัด, ผู้นำชุมชน, ชมรมรักสุขภาพ, อสม., ผู้สูงอายุ, หอกระจายข่าว
2. กำหนดวิสัยทัศน์การสร้างสุขภาพชุมชน “ประชาชนสามารถแสดงบทบาทในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สภาพแวดล้อมและสังคมโดยรวมได้อย่างยั่งยืน ด้วยความตั้งใจ เต็มใจ มีจิตสำนึกที่ดีและมีศรัทธาในการพัฒนา”
3. กำหนดยุทธศาสตร์แนวทางใหม่เพื่อการสร้างสุขภาพของคนในพื้นที่

4. องค์กระระดับท้องถิ่น/ตำบล ต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด และกำหนดบทบาทในการส่งเสริมสุขภาพที่ดีของประชาชนในพื้นที่

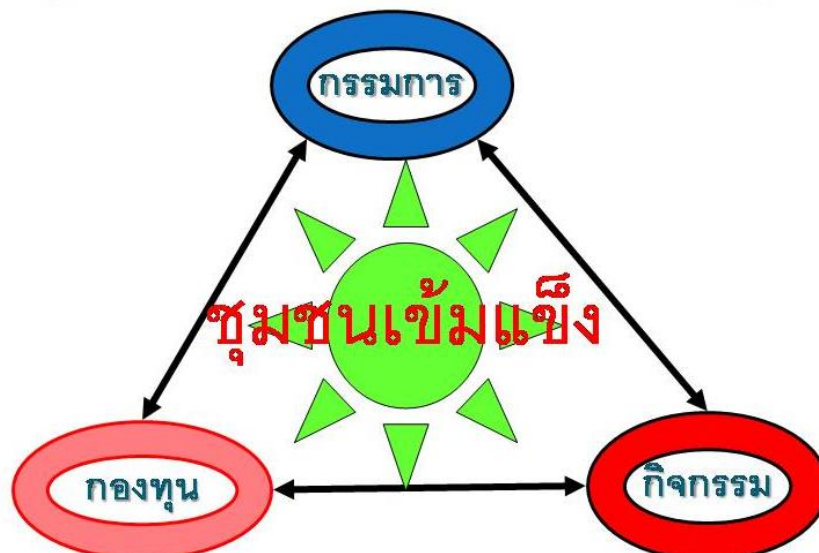
5. จัดทำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ตำบล (ชุมชนต้องมีระบบการเฝ้าระวังการเกิดโรค)
6. จัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกับชุมชนและเครือข่าย พบปัญหาสุขภาพ ค้นข้อมูลให้ชุมชนทราบ ซึ่งได้กำหนดแผนงานตามนโยบายปี 2555 ได้แก่ โครงการหมู่บ้านต้นแบบปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และโครงการแก้ไขผู้ที่มีปัญหาสุรา

โครงการหมู่บ้านต้นแบบปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ

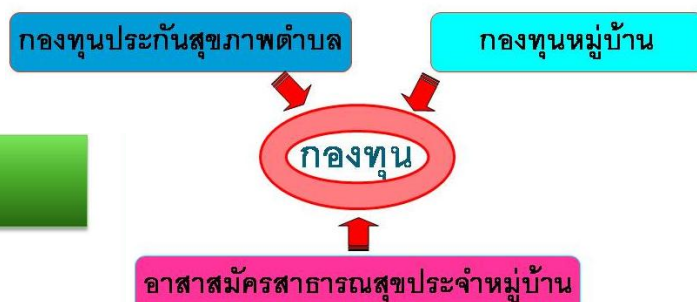
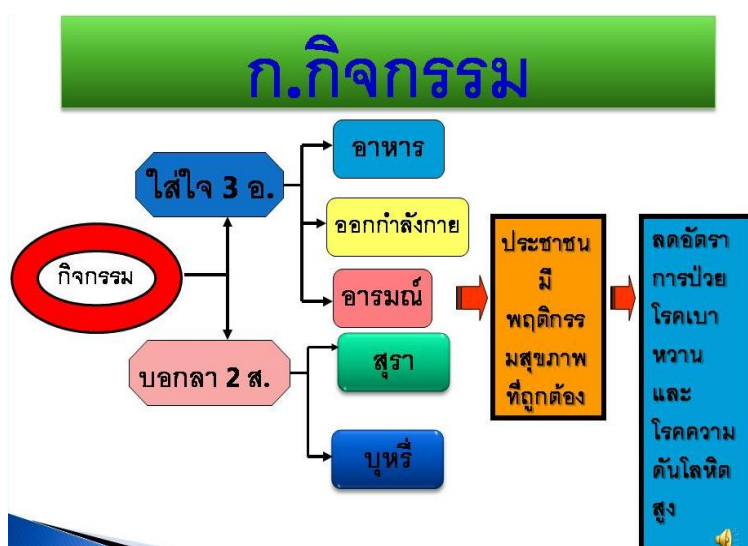
บ้านป่าเป้า หมู่ที่ 8 ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

แนวคิดทฤษฎี 3 ก. เพื่อชุมชนเข้มแข็ง

ก.กองทุน

ผลการดำเนินงาน “บอกเล่า 2 ส”

ลด ละ เลิก สุรา

- ☺ สำรวจร้านจำหน่ายสุรา จำนวน 4 ร้าน
- ☺ ขอความร่วมมือร้านค้าไม่จำหน่ายสุราให้เด็กต่ำกว่า 20 ปี
- ☺ งานบุญปลอดเหล้า “งานปอยหลวงบ้านหนองช้าง” มีผู้เข้าร่วม 13 หลังคาเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.5
- ☺ ครอบครัพลอดแอลกอฮอล์ 16 หลังคาเรือน ร้อยละ 7.37
- ☺ รับสมัครผู้ต้องการเลิกสุรา มีผู้สมัคร 1 คน ส่งต่อ 1 คน เลิกสุรารายใหม่ 7 คน
- ☺ มอบใบประกาศนียบัตรให้คนเลิกเหล้าตลอดชีวิต 7 คน

ลด ละ เลิก ยาสูบ(บุหรี่)

- ☺ สำรวจร้านค้าจำหน่ายบุหรี่ จำนวน 3 ร้าน
- ☺ ขอความร่วมมือจากร้านค้าและให้คำแนะนำไม่จำหน่ายบุหรี่ให้เด็กต่ำกว่า 18 ปี
- ☺ รับสมัครผู้ต้องการเลิกบุหรี่ มีคนเลิกบุหรี่เอง จำนวน 2 คน
- ☺ ครอบครัพลดบุหรี่ จำนวน 15 ครอบครัวร้อยละ 6.91
- ☺ มอบใบประกาศนียบัตรบุคคล ครอบครัวย่าง
- ☺ มาตรการทางสังคม “งดสูบบุหรี่ในสถานที่ที่มีคนอยู่ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป”

แนวทางการทำงานต่อไป

จัดเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อรับฟังความคิดและปัญหา เพื่อนำมาจัดทำเป็นธรรมนูญสุขภาพ (หนึ่งในสี่ตำบลของจังหวัดเชียงใหม่)

ผู้ประสานงาน

คุณรัตนากรณ์ แส่นบรรหาร
หัวหน้ากองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
08-6961-4647
Rana99@hotmail.co.th

ข้อมูล ณ มิถุนายน 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

ขสเหล่า...ลศอปัตืเทศ

อบต.แก้งสนามนาง อ.แก้งสนามนาง จ.นครราชสีมา

อบต.แก้งสนามนาง อ.แก้งสนามนาง จ.นครราชสีมา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน มีประชากร 8,540 คน ชาย 4,225 คน หญิง 4,315 คน 2,546 ครัวเรือน มีโรงเรียนมัธยม 1 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 2 แห่ง วัด 9 แห่ง

“โรงงานน้ำตาล ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในฤดูเก็บเกี่ยว” เนื่องจาก เป็น ฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรที่ต้องส่งเข้าโรงงาน น้ำตาล(วังขนาย) ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – เมษายน ประมาณ 5 เดือน ซึ่งจะมีรถมาจอดรอคิวส่งของ เป็นจำนวนมาก ไม่ต่ำกว่า 1,000 คัน ทำให้มีพ่อค้าแม่ค้าเข้ามา จำหน่ายสินค้า,อาหาร, เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้แก่เกษตรกรที่ มารอนำผลผลิตเข้าสู่โรงงาน ซึ่งทางโรงงาน ได้ให้ความร่วมมือ กับ อบต. ในการประกาศ **“ห้ามมิให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเขตพื้นที่บริเวณลานจอดรถอ้อย ”** ที่รอคิวนำรถส่งผลผลิตสู่โรงงาน โดยมีกระบวนการทำงาน ดังนี้

1. แจกใบสมัครให้พ่อค้าแม่ค้าที่ต้องการเข้ามาขายของโดยมีข้อตกลง “ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”
2. ผู้ฝ่าฝืนข้อตกลงจะไม่ได้เข้ามาขายอีก
3. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบ
4. ไม่ได้ใช้งบประมาณ
5. มีการเชื่อมโยงกิจกรรมต่อเนื่อง คือ การงดสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ เนื่องจากมีเกษตรกรรอคิวในการส่งสินค้าด้านการเกษตรเป็นจำนวนมาก
6. โรงงานน้ำตาล ได้แจ้งให้ผู้ประกอบการทราบและปฏิบัติตาม ตั้งแต่ขั้นตอนการสมัครขายสินค้าภายในบริเวณลานอ้อย
7. โรงงานน้ำตาล มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อออกตรวจร้านค้าภายในลานอ้อยเป็นประจำ สม่ำเสมอ

8. โรงงานน้ำตาล มีมาตรการในการควบคุม คือ หากพบร้านค้าใดไม่ให้ความร่วมมือ ทางโรงงานน้ำตาล จะห้ามมิให้เข้ามาจำหน่ายสินค้า,อาหารบริเวณลานอ้อย ต่อไป
9. สถานีตำรวจภูธรแก่งสนามนาง ร่วมขั้ปรยณต์สายตรวจเพื่อออกตรวจ รักษาความสงบ

ปัญหาที่พบ คือ เกษตรกรซื้อเครื่องดื่ม่แอลกอฮอล์มาจาก ที่อื่นแล้วนำเข้ามาดื่ม่ในบริเวณลานอ้อย ทางโรงงาน ควรมีมาตร การห้ามดื่ม่เครื่องดื่ม่แอลกอฮอล์ภายในบริเวณโรงงานน้ำตาลต่อไป และข้อจำกัด ในการดำเนินงานโครงการนี้ คือ บริเวณลานอ้อยเป็นพื้นที่กว้าง ยากแก่การตรวจสอบ และการดำเนินงานเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากพื้นที่กว้างและเกษตรกรมีเป็นจำนวนมาก

“โครงการงานบุญปลอดเหล้า” (งานศพ, งานบวช, งานแต่งงาน, ขึ้นบ้านใหม่ ฯลฯ)

1. โครงการวัดปลอดเหล้าถาวร
2. ร้านค้าไม่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กอายุต่ำกว่า 20 ปีและไม่ขายบุหรี่ให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี
3. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ “งานบุญปลอดเหล้า” ติดบริเวณหน้างาน
4. จัดประชุมส่วนราชการ เอกชน กลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ในพื้นที่ ทำความเข้าใจและทำข้อตกลงร่วมกัน
5. แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งส่วนใหญ่มาจากผู้นำชุมชน และมอบหมายหน้าที่ตลอดทั้งปี คือ
 - การประชาสัมพันธ์ และขอความร่วมมือจากชุมชน
 - รายงานการจัดงานในพื้นที่ให้ อบต.ทราบ
6. อบต.ประกาศเป็นระเบียบชุมชน “ให้เจ้าภาพทุกงานต้องจัดงานปลอดเหล้า” ปัจจุบัน 90% เจ้าภาพจัดงานบุญปลอดเหล้า

“การจัดการปัญหาอุบัติเหตุทางถนน”

1. ทำสติ๊กเกอร์สะท้อนแสงติดท้ายรถบรรทุกอ้อยและรถอีแต่น เพื่อให้เห็นเด่นชัด
2. จัดสภาพแวดล้อมให้สวยงาม เช่น ปรับทัศนียภาพ, ทำความสะอาดถนน, ทำความสะอาดป้ายจราจร, ตกแต่งกิ่งไม้ ฯ
3. สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เช่น ระดมชาวบ้านทำความสะอาดพื้นผิวจราจร
4. ตั้งศูนย์อำนวยการความปลอดภัยเฉพาะกิจช่วงเทศกาลสำคัญ ปีใหม่ สงกรานต์
5. ตั้งคณะทำงาน และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ (ผู้นำชุมชน อบพร.) ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะช่วงเทศกาลสำคัญ ได้แก่
 - ประชาสัมพันธ์เตือน เช่น การตั้งจุดตรวจ การดูแลสภาพรถ ใ้หมวก ฯลฯ
 - จัดเวรยามรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน
 - ใ้เระวังพฤติกรรมกรขับขี้เสี่ยงของวัยรุ่นเฉพาะในเขตหมู่บ้าน
 - ห้ามดื่ม่เครื่องดื่ม่แอลกอฮอล์ในขณะปฏิบัติหน้าที่

ผู้ประสานงาน

คุณจิรัฐติกา จันทระสาวพักร์ (ก้อย)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

08-1977-3414

Air_arm4546@hotmail.com

ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

ผู้นำเข้มแข็ง...ชุมชนเป็นสุข...อบาขมขี้ไม่มี

เทศบาลตำบลขุนทะเล อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช

เทศบาลตำบลขุนทะเล อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช (ยกระดับเป็นเทศบาลตำบลเมื่อ ก.ย.55) แบ่งการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน มีประชากร 3,332 ครัวเรือน มีวัด 5 แห่ง ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบ และพื้นที่ลูกคลื่นลาดในทางตอนใต้ของตำบล พื้นที่ที่สามารถใช้ได้ดีในการทำการเกษตร เช่น ปลูกมังคุด ทุเรียน เงาะ ลำไย ยางพารา เป็นต้น วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในชุมชนแบบคนใต้ อยู่กันแบบพี่น้อง เครือญาติ ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้คนนอกพื้นที่เข้ามาอยู่อาศัยง่ายๆ เพราะเกรงว่าจะทำให้เกิดวิถีชีวิตเขาเปลี่ยนแปลงไป จากข้อมูลมีคนต่างพื้นที่เข้ามาอยู่น้อยมากไม่ถึง 3% ในการจัดงานรื่นเริงต่างๆ ทุกปีจะมีชาวบ้านมาร่วมงานเป็นจำนวนมากกว่า 5,000 คน แต่ไม่เคยมีปัญหาทะเลาะวิวาท

กระบวนการทำงาน

- วิสัยทัศน์ของนายกเทศมนตรี นายกโสภณ พรหมแก้ว “การสร้างพระเจดีย์ต้องเริ่มจากฐาน” พัฒนาได้แต่ต้องไม่ทิ้งวัฒนธรรมรากฐานดั้งเดิมที่ดั้งาม
- เน้นการประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสายอย่างต่อเนื่อง “สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องร่วมกันทำ”
- การบังคับใช้ พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีเจ้าหน้าที่นิติกรประจำให้คำปรึกษา
- บูรณาการทำงานร่วมกับโครงการตำบลสุขภาวะ มี 29 ฐานเรียนรู้ งานรณรงค์ลดเหล้าอยู่ในฐานเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการเชื่อมโยงให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และเน้นวิทยากรต้องไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับชุมชน
- โครงการงดเหล้าเข้าพรรษาชาวบ้านส่วนใหญ่ให้ความสำคัญและงดเหล้าตลอดช่วงเข้าพรรษา
- พนักงานใน อบต. ให้ใส่ชุดขาวทุกวันพระ เข้าวัดฟังธรรม ถือนศีล 5
- ปี 2554 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประมาณ 2 ล้านบาท ภายใต้ศูนย์พัฒนาครอบครัว ในการทำโครงการต่างๆ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับเยาวชน ต่อมาในปีงบประมาณปี 2555 ได้บรรจุในงบประมาณและข้อบัญญัติของเทศบาล ได้แก่
 1. **ค่ายครอบครัว** เน้นให้เด็กสะท้อนความต้องการให้พ่อแม่เลิกดื่มเหล้าเลิกสูบบุหรี่
 2. **คลินิกครอบครัว** ใส่ชุดขาวเข้าวัดทุกวันพระ (เดือนละ 4 ครั้ง) ส่วนใหญ่เป็น ปู่-ยา-ตา-ยาย และหลาน (เด็กเล็ก)
 3. **อพม.น้อย** 100 คน แบ่งกลุ่มๆ ละ 10 คน ออกเยี่ยมบ้าน ช่วยดูแลผู้สูงอายุ บำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน
 4. **คุณแม่วัยใส** รณรงค์ป้องกันเด็กท้องไม่พร้อม

- ปี 2555 ตรวจคัดกรองสุขภาพประจำปีเพื่อหากลุ่มเสี่ยง ตรวจเลือด ตา ปอด ฯลฯ มีค่าใช้จ่ายคนละ 880 บาท มีผู้มาตรวจสุขภาพประมาณ 600 คน ใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลประมาณ 600,000 บาท
- หากมีการเปลี่ยนนายกใหม่ กระบวนการทำงาน/โครงการ ยังคงดำเนินการต่อไป เนื่องจากคนรับผิดชอบโครงการ/เจ้าหน้าที่ ยังทำอยู่

ผู้ประสานงาน

คุณสาวรีย์ สุทธิธรรม
นักพัฒนาชุมชน
08-3176-3051

ข้อมูล ณ สิงหาคม 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

รณรงค์สร้างกระแส...เผยแพร่...ป้องกันภัยต้มยำไทย

อบต.ท่าข้าม อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

อบต.ท่าข้าม อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน 2 ชุมชน มีประชากร 8,5673 คน ชาย 4,023 คน หญิง 4,540 คน นับถือศาสนาพุทธ 90.42% ศาสนาอิสลาม 9.58% มีวัด 5 แห่ง 1 สำนักสงฆ์ ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ กรีดยาง

ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน

- สร้างกระแส ผลักดันให้เป็นนโยบายสาธารณะ เพิ่มความถี่ในการรณรงค์ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ ในชุมชน และเนื่องในโอกาสต่างๆ
- ประสานขอความร่วมมือกับชุมชน ผ่านแกนนำชุมชนและเครือข่ายสุขภาพ เพื่อสร้างกระแสการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชน
- ผู้นำทางสังคมจะต้องแสดงบทบาท จุดยืนที่ชัดเจน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้ชุมชนเห็น ยอมรับ และถือปฏิบัติ
- ให้ผู้นำศาสนา เช่น พระสงฆ์ มีส่วนร่วมเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- ผูกเกลอตำบลสุขภาพะจาก 23 แห่ง ขยายเพิ่มอีก 46 แห่ง รวม 69 แห่ง ในการรณรงค์สร้างกระแสการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมงดเหล้าบุหรืลดอุบัติเหตุ

ปัญหาความรุนแรงเรื่อง เหล้า บุหรื ในพื้นที่ไม่ถือว่ารุนแรงมากนัก เนื่องจากในตำบลไม่มีสถานที่ที่ท่องเที่ยว และมีร้านอาหารน้อยมาก ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องดีเพราะโอกาสที่ชาวบ้านจะดื่มเหล้าก็น้อยลง และวิถีชีวิตของชาวบ้านส่วนใหญ่ต้องออกไปตัดยางแต่เช้าตรู่ ช่วงเวลากลางวันจึงเป็นเวลาพักผ่อนเสียส่วนใหญ่ ไม่ค่อยออกไปเที่ยวกัน แต่อย่างไรก็ตามการป้องกันการเกิดปัญหาย่อมเป็นหนทางที่ดีที่สุด ดังนั้นทุกครั้งที่ อบต.ท่าข้าม มีการจัดกิจกรรมจะมีการ

สอดแทรกเรื่องพิษภัยจากการดื่มเหล้าเบียร์ทุกงาน เช่น พุดให้ความรู้, ติดป้ายประชาสัมพันธ์, ตั้งบูธกิจกรรม, แจกสื่อ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความตระหนักและรับรู้จนถึงการเกรงกลัวต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กิจกรรมต่างๆ ที่ได้ร่วมกับหน่วยงานระดับจังหวัดหรือหน่วยงานอื่น ทาง อบต.ท่าข้าม จะติดป้ายรณรงค์ด้วยทุกครั้ง จนทำให้เป็นภาพลักษณ์ของ อบต.ท่าข้าม และทำให้คนที่มาร่วมงานไม่กล้าเข้ามาสูบบุหรี่ในบริเวณงาน

ปลายปีงบประมาณ 2554 มีโครงการสนับสนุนงบประมาณในการสำหรับจัดทำ การ์ดเชิญ หรือซองชำระ ในการจัดงานต่างๆ เช่น งานบวช งานศพ งานแต่งงาน ฯลฯ ในวงเงิน 10,000 บาท/ราย (จ่ายตามจริง) ใช้งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล โดยเจ้าภาพจะต้องยินยอมให้มีโลโก้ ห้ามสูบบุหรี่ ห้ามดื่มในการ์ดเชิญสีแดง และห้ามเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในต้นปี 55 มีการดำเนินงาน 2 งาน ได้สนับสนุนงบ 1 งาน และอีกหนึ่งงานเจ้าภาพ (อ.วิศาล) เห็นความสำคัญดำเนินการเองไม่ขอรับงบสนับสนุนงบประมาณ สำหรับกรณีที่ไม่วางการ์ด หรือไม่มีซองชำระ จะสนับสนุนงบให้ 2,000 บาท/ราย

ผู้ประสานงาน

คุณอนุพร ชำนิไพบูลย์
หัวหน้าส่วนสาธารณสุข
08-1540-5803

ข้อมูล ณ กันยายน 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

งานบุญปลอดเหล้า...ชุมชนเป็นสุข

อบต.ทุ่งไชย อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ

อบต.ทุ่งไชย อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ แบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน ประชากร 4,560 คน ชาย 2,232 คน หญิง 2,328 คน จำนวน 966 ครัวเรือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา

ในปี 2539 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ทดลองนำร่องด้วยการงดการพนันในงานศพ ตามด้วยงดเหล้าในงานศพที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน และมีการขยายผลไปที่ละหมู่บ้าน ด้วยความร่วมมือจากกำนันตำบลทุ่งไชย และผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งแรกๆ ถูกต่อต้านจากชาวบ้านเป็นอย่างมาก แต่ด้วยความพยายามและความอดทนที่อยากจะเห็นชุมชนเป็นสุข จึงได้สร้างแนวร่วมจับมือทำงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนก่อน ด้วยการสร้างแรงจูงใจในการลดค่าใช้จ่ายในงาน

การจัดงานศพ หากมีการเลี้ยงเหล้าจะมีค่าใช้จ่ายคืนละประมาณ 10,000-20,000 บาท รวมหลายคืนเป็นเงินเท่าไร่ และปัจจุบันผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ผู้ริเริ่มทำความดีคนนี้ได้ถูกเลือกขึ้นมาเป็นนายก อบต. จากนั้นจึงได้ตั้งงบประมาณ อบต. ให้กับงานศพที่งดเหล้าได้ 100% โดยใช้งบประมาณเข้มแข็งให้งานละ 2,000 บาท และกองทุนทุนสวัสดิการ(ออกเงินวันละบาท) ให้งานละ 1,000 บาท มีการขยายผลจากศพ เป็นงานบวช (แต่ยังทำไม่ได้ทุกงานแล้วแต่เจ้าภาพ), งานบุญกฐิน, สงกรานต์, บั้งไฟ, งานกีฬาต้านเสพติด ห้ามเลี้ยง ห้ามขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

อบต.ได้ตกลงร่วมกับชุมชนและประกาศเป็นชุมชนเข้มแข็ง ปฏิญาณ ตน ลดละ เลิก อบายมุข งานบุญ ประเพณี และงานศพปลอดเหล้า โดยมีกิจกรรมการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในตำบลไม่หมกมุ่นกับสิ่ง เสพติด ซึ่งเป็นความร่วมมือของเครือข่าย ลด ละ เลิก อบายมุข ประกอบด้วย เจ้าอาวาสวัด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต. อบพร. ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าสถานีอนามัย และประชาชนในเขตพื้นที่ ดังนี้

- ♥ โครงการสวดอภิธรรม 3 เดือน โดย รวมปัจจัยจากเจ้าภาพ 2-3 ครั้วเรือน แบ่งเป็น 1.ปัจจัยถวายพระ 2.บริจาคหน่วยงานในพื้นที่ 3.ให้เจ้าภาพเป็นค่าใช้จ่าย
- ♥ ในปี 2553 เชิญตัวแทนเด็กเยาวชนในตำบลมาจัดเวทีถอดบทเรียน และให้เด็กเสนอโครงการที่อยากทำ โดยจัดงบประมาณสนับสนุนโครงการละไม่เกิน 10,000 บาท
- ♥ ในปี 2555 กลุ่มเด็กเยาวชนของบจากสำนักงานสวัสดิการสังคมจังหวัดทำโครงการเกี่ยวกับการรณรงค์ลดเหล้า “เยาวชนข้างฝาผนัง” และในปีนี้ได้รับงบประมาณจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 30,000 บาท ซึ่งกำลังจะนำไปดำเนินการขยายผลโครงการต่อไป
- ♥ ในช่วงเข้าพรรษา 3 เดือน รณรงค์ไม่ดื่มเหล้า และสนับสนุนให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้รู้ว่ามีรายได้เพิ่มขึ้นเท่าไร ถือเป็นการอุดหนุนใหญ่ของชุมชน ที่สำคัญจะเป็นตัวชี้วัดเพื่อผลักดันเป็นนโยบายแก้ปัญหาความยากจนได้เป็นอย่างดี
- ♥ ในปี 2555 ถือเป็นปีมหามงคลของคนไทยทั่วประเทศ เป็นปีสำคัญของในหลวง และเพื่อให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียง จึงจัดทำโครงการ “ลด ละเลิกอบายมุขในงานฌาปนกิจศพ และรณรงค์ลดเหล้าในช่วงเข้าพรรษา ทำความดีถวายในหลวง และเฉลิมฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า”
- ♥ สำรวจและเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการจัดงานบุญปลอดเหล้าและคืนข้อมูลให้ชุมชนได้รับทราบ

ตารางเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในงานบุญปลอดเหล้า

ปี พ.ศ.	งาน		ค่าเหล้า (บาท/งาน)	ค่าใช้จ่ายอื่น (บาท/งาน)	รวม/บาท/ปี	หมายเหตุ
	ศพ/ปี	บุญประเพณี/ปี				
2540-45	60	50	15,000	40,000	5,500,000	เริ่มมีโครงการ
2545-50	60	50	10,000	40,000	4,500,000	เริ่มโครงการ
2551	60	50	-	40,000	4,400,000	"
2552	60	50	-	40,000	4,400,000	"
2553	60	50	-	40,000	4,400,000	"

**สรุปค่าใช้จ่ายหลังจากที่เรานำโครงการงานบุญปลอดเหล้ามารณรงค์
ในตำบลทุ่งไชย สามารถลดค่าใช้จ่ายได้เฉลี่ย 20,000 บาท/งาน
และใน 1 ปี สามารถลดค่าใช้จ่ายได้ 2 ล้านบาท/ปี**

ผู้ประสานงาน

คุณจำลอง สวระภู
นักวิชาการการศึกษา
08-9929-4688
Jamrong_12345@hotmail.com

ข้อมูล ณ สิงหาคม 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

ชุมชนประสานใจ...แก้ไขวิกฤตสุราชุมชน

อบต.น้ำเกียน อ.ภูเพียง จ.น่าน

อบต.น้ำเกียน อ.ภูเพียง จ.น่าน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน มีประชากร 2,776 คน 720 หลังคาเรือน ส่วนใหญ่ใช้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีวัด 1 แห่ง (วัดโป่งคำ) โรงเรียนประถม 1 แห่ง สถานีนอนามัย 1 แห่ง สภาพเศรษฐกิจเป็นตำบลที่ยากจน และประชากรมีรายได้ต่ำมาก

“ปัญหาของชุมชนต้องให้ชุมชนแก้ไขไม่มีใครเป็นพระเอกคนเดียวต้องให้การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ผนึกกำลัง 42 ชุมศึก ทั้ง ฝ่ายปกครอง ฝ่าย อบต. ฝ่าย กำนัน ผญบ. สำหรับคนภายนอกเป็นแค่พี่เลี้ยงเท่านั้น”

42 ชุมศึก...ผู้นำทวงหน้า

ท้องถิ่น : ทีมบริหาร
และทีมสภา

ฝ่ายปกครอง : กำนัน
ผู้ใหญ่บ้านผู้ช่วยฯ
สารวัตร แพทย์ฯ

กระบวนการทำงาน

- ๑ ตั้งแต่ปี 2534 เกิดวิกฤตปัญหายาเสพติดคุกคาม ชุมชนจึงร่วมกันลุกขึ้นสู้กับปัญหา
- ๑ จัดเวทีชาวบ้าน ให้ความรู้ เห็นปัญหา และร่วมกันป้องกันแก้ไข
- ๑ เน้นการรวมกลุ่ม ทุกคนต้องมีสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อพัฒนาคน สร้างกองทัพแนวความคิด ภายใต้อุดมการณ์เดียวกัน คือ กินอิ่ม(เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เช่น เหล้า เบียร์) นอนอุ่น (สุขภาพ) ผันดี(ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน)
- ๑ ปี 2543 เริ่มจากแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นหมู่บ้านแรกของจังหวัดน่าน และเกิดการขยายผลไปสู่หมู่บ้านและตำบลอื่น
- ๑ ปี 2546 มีการเริ่มคุยกันถึงปัญหาการดื่มมากขึ้น จึงได้มีการจัดเวทีชาวบ้าน ขอความเห็นชาวบ้านว่าเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีการงด เริ่มจากงานศพปลอดเหล้า แข่งกีฬาไม่มีการเลี้ยงเหล้า อบต.ต้องไม่ตั้งงบประมาณฯ มีการต่อต้านไม่เห็นด้วย 2-3 ปีต่อมาก็สามารถปลอดได้
- ๑ ผู้นำทำเป็นตัวอย่างก่อน ทุกคนต้องไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มเหล้าเบียร์ ตลอดชีวิต
- ๑ การกำหนดกฎกติกา หรือมาตรการสังคม ที่เกิดจากมติของเวทีชาวบ้าน หลากหลายมาตรการ เช่น กติกาการมาร่วมประชุมประจำเดือน ทุกหลังคาเรือนต้องมาร่วมประชุม ใน 1 ปีให้ขาดได้เพียง 3 ครั้ง ไม่เช่นนั้นสิทธิต่างๆที่จะได้รับจากชุมชน บ้านหลังนั้นจะถูกจัดให้อยู่ในอันดับท้ายๆ กติกาการใช้ประโยชน์จากป่า

ชุมชน กฎหรือมาตรการในพื้นที่ป่าต้นน้ำ ห้ามตัดไม้โดยเด็ดขาด ห้ามพ่นสารเคมียาฆ่าหญ้าในเขตชุมชน
ร้านขายของชำทุกร้านในตำบลน้ำเกียน ห้ามจำหน่ายบุหรี่ มาตรการที่เข้มข้นที่สุดคือ มาตรการ
 สังคมเรื่องยาเสพติด กฎกติกาเหล่านี้เมื่อถูกกำหนดโดยคนส่วนใหญ่ในชุมชน ชาวบ้านจึงให้ความร่วมมือ
 ปฏิบัติตาม หากใครฝ่าฝืนจะเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ในวงกว้าง ทำให้ผู้นำชุมชนต้องกำหนดบทลงโทษ เช่น
 การปรับเป็นเงิน เหล่านี้เป็นต้น แต่บทลงโทษที่ถือว่ารุนแรงกว่า คือการไม่ได้รับการยอมรับ หรือ ร่วมมือ
 จากคนในชุมชน เช่น ถูกตัดออกจากสมาชิกกลุ่มต่างๆ

ทำไร่ ไร่เหล้า!!

พลสำรวจ พบจำนวนผู้ดื่มสุรา 667 คน
 มีแหล่งผลิตสุราในชุมชน 2 แห่ง
 คนดื่มสุราเรื้อรังคิดเป็นร้อยละ 5.7 ของผู้ดื่มสุรา

☞ ปี 2548 ชวนชาวบ้านไม่ขายบุหรี่ เมื่อวันที่ 31 พ.ค.48

ร้านขายของชำทุกร้านรวมเงินกันซื้อบุหรี่มาเผาและประกาศตัว
 ว่าตั้งแต่นี้ไปจะไม่ขายบุหรี่ 100% จนถึงปัจจุบัน สำหรับ
 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำได้เฉพาะศูนย์สาธิตฯ ชุมชน

☞ งดเหล้าเข้าพรรษา มีคนเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ปีละประมาณ 300 คน สอ.รวบรวมรายชื่อ มีใครบ้างที่เข้าร่วม
 อย่างต่อเนื่องจะมีการมอบใบประกาศให้

☞ ปี 2549-2550 เห็นคนติดเหล้ามาก จัดค่ายชีวิตใหม่ ใส่ใจสุขภาพ เพื่อบำบัดคนติดสุรา 9 วัน 13 คน เลิก
 ได้ 1 คน ไม่ได้ใช้เงินรัฐเลย ชาวบ้านเอาอาหารมาบริจาคให้ สะท้อนให้ชุมชนเห็นว่าอย่าปล่อยให้คนติด
 เหล้าเพราะเลิกลาย

☞ วิธีการใช้มาตรการชุมชน สร้างกระแสให้เป็นปัญหาเหล้าบุหรี่ส่งผลอย่างไรต่อชุมชน **ทำอย่างต่อเนื่อง
 เพราะหยุดเมื่อไหร่ปัญหาก็จะกลับมาอีก**

☞ ปี 2550 เกิดกลุ่มชีวิตวิถี รวมตัวกันประมาณ 50 คน ระดมทุนกัน นำสมุนไพรในท้องถิ่นแปรรูปเป็น
 ผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น แชมพู น้ำยาล้างจาน สบู่ ฯลฯ ปัจจุบันเป็น OTOP 5 ดาวของจังหวัดน่าน ขายได้
 ส่วนหนึ่งแบ่งเข้ากองทุนสาธารณะประโยชน์ของตำบล

☞ ชาวบ้านเข้าใจว่าสิ่งที่ทำไปเป็นการช่วยเหลือชาวบ้าน ทั้งด้านสุขภาพ และเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความ
 มั่นใจว่าเป็นสิ่งที่ทำถูกต้องแล้ว

☞ มีการคืนข้อมูลให้ชาวบ้านทราบเชิงสถิติ เช่น ค่าใช้จ่าย ผลทางด้านสุขภาพ ทำให้มีผลต่อความ
 เปลี่ยนแปลง ข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง ตายอันหนึ่งคือ โรคมะเร็ง และอัตราการป่วยอันดับหนึ่งคือ โรคความดัน
 เบาหวาน ปีละเกือบ 100 คน ซึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มเหล้าเบียร์ บุหรี่ อาหาร แต่ข้อมูลไม่โดยใจเท่า
 ข้อมูลรายจ่ายโดยเปรียบเทียบกับบุหรี่ปริมาณต้องขายข้าวโพดถึง 10 กิโล

☞ ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างที่ดี

ผลการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ จากปี พ.ศ.2546 ถึงปัจจุบัน

1. วิธีการกินเหล้าในงานบุญและงานต่างๆ รวมถึงค่านิยมในการเลี้ยงเหล้า เบียร์ ลดน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด
2. อุบัติเหตุจากการดื่มเหล้าในช่วงเทศกาลต่างๆ ลดน้อยลง
3. มีมาตรการทางสังคมเกิดขึ้น
 - ห้ามเลี้ยงเหล้าและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานศพ
 - งานแข่งขันกีฬาภายในตำบลไม่ให้มีการดื่มเหล้าหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด
4. เกิดการให้โอกาส โดยมีกิจกรรม ในเชิงบวกเพื่อส่งเสริมให้ลดดื่มเหล้า ให้ทุนการศึกษาแก่บุตรผู้ทีเล็ก ดื่มเหล้าได้ มีการยกย่อง ให้ใบประกาศเกียรติคุณ
5. เกิดการชักชวนให้ร่วมกันงดเหล้าวันสำคัญทางศาสนาต่างๆ
6. เกิดผู้นำทำเป็นตัวอย่างก่อน โดยเฉพาะกำนัน นายก อบต. เป็นบุคคลตัวอย่างที่ไม่ดื่มเลยตลอดชีวิต
7. เกิดบุคคลต้นแบบเลิกเหล้าตลอดชีวิต 20 ราย
8. มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาเพิ่มขึ้นทุกปี

ผู้ประสานงาน

คุณเมษขลา ดีป็นดตา

เลขานายก อบต.

054-684111

08-19611376

ihamek@hotmail.com

ข้อมูล ณ มิถุนายน 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยวงค์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

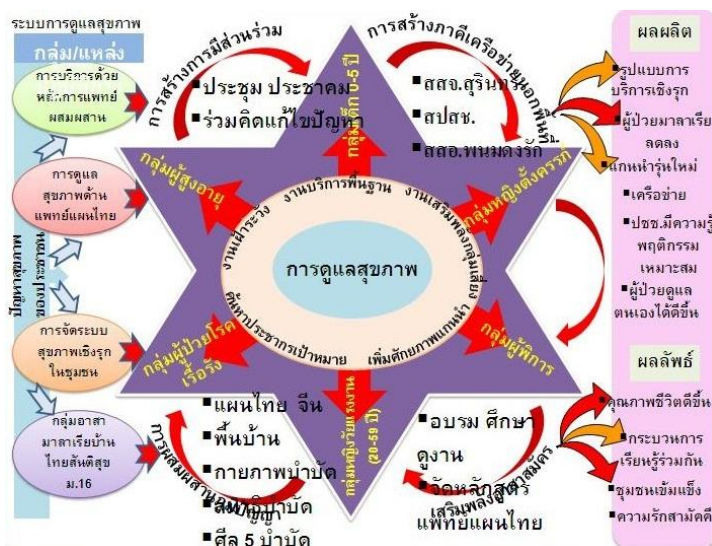
อบต.บักได อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์

อบต.บักได อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์ แบ่งพื้นที่
การปกครองออกเป็น 20 หมู่บ้าน มีประชากร
12,180 คน 3,872 ครัวเรือน โรงเรียน 6 แห่ง
(ประถม-มัธยม) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ศูนย์
ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 1 แห่ง วัด 17 แห่ง
โรงพยาบาล 1 แห่ง รพ.สต. 3 แห่ง สถานี
ตำรวจภูธร 1 แห่ง ประชากรส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพเกษตร สอนยางพารา มัน
สำปะหลัง อ้อย มี รายได้เฉลี่ย ประมาณ

63,792 บาท/คน/ปี เนื่องจากเป็นพื้นที่ติดชายแดนเขมร ชาวบ้านจึงใช้ภาษาในการสื่อสารกัน 4 ภาษา คือ เขมร และภาษาพื้นถิ่น 3 ภาษา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักได้แก่ ปราสาทตาเวาย(ตักกะใบ) ปราสาทตาเหมือนทม ช่องกระ(ช่องทมอนดูล) หลักเขตที่ 22

กระบวนการทำงาน

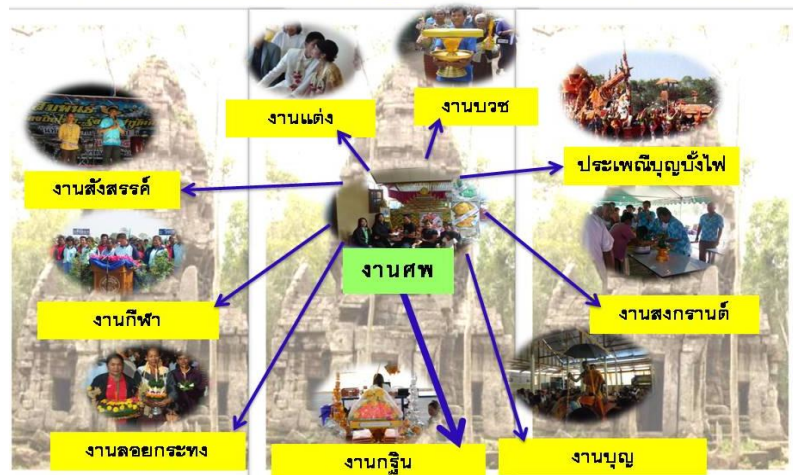

๔ การสำรวจประชากรทั้งชายและหญิง
ของตำบลบักไดมากกว่าร้อยละ 80 มีการดื่ม
เหล้าหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก
ไม่ว่าจะเป็นงานบุญ ประเพณี หรืองานศพก็ตาม
ชาวบ้านมีค่าใช้จ่ายเฉพาะเหล้าเบียร์ในงานศพ
ประมาณ 60,000 – 100,000 บาท/งาน ดังนั้น
องค์การบริหารส่วนตำบลบักได ในฐานะที่เป็น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการขับเคลื่อนใน
เรื่องของตำบลสุภาพะ จึงได้เล็งเห็นถึง
ความสำคัญและอยากให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี

❧ ปี 2553 ได้ตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนพึ่งตนเองตำบลบักได (เป็นกองทุนสามขา คือ อบต. รัฐบาล ชาวบ้าน) โดยการออมเงินวันละ 1 บาท รับสมัครสมาชิกกองทุนฯ ครั้งแรกได้ 663 คน มีผู้ด้อยโอกาส 4 คน ปัจจุบันมีสมาชิก 1,123 คน ซึ่งมีคนนอกพื้นที่เข้ามาร่วมเป็นสมาชิกด้วยประมาณ 223 คน เงื่อนไขการเป็นสมาชิก คือ ใครที่จัดงานศพปลอดเหล้า โดยมีผู้ใหญ่บ้าน และ ส.อบต.เซ็นต์รับรอง จะได้รับเงินช่วยเหลือ 2,000 บาท ซึ่งปีแรกได้ช่วยเหลือ 3 ราย, ปี 2554 ช่วยเหลือ 8 คน, ปี 2555 ช่วยเหลือ 8 คน รวม 19 ราย จาก 43 ราย

- ๑ ฐานะที่เป็นตำบลสุขภาวะจึงมีฐานเรียนรู้เรื่องกองทุนฯและงานศพปลอดเหล้าในหมู่ที่ 3, หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 14
- ๑ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ งานกฐินปลอดเหล้า, งานกีฬาเยาวชนต้านยาเสพติดปลอดเหล้าซึ่งได้ทำมาหลายปีติดต่อกัน, จัดให้ผู้นำชุมชนไปอยู่เวรช่วงเทศกาลสำคัญเพราะจะได้ไม่มีเวลาไปดื่มเหล้า, งานศาลเจ้าพ่อบักไดห้ามจำหน่ายสุรในงาน, วัดปลอดเหล้าตามกฎหมาย, รณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษา
- ๑ ประสานการทำงานร่วมกันทั้ง 4 ส่วน โดย อบต. ไม่ได้ทำตัวเป็นผู้นำแต่เป็นผู้ประสานงานให้แต่ละส่วนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่
 1. ส่วนราชการในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยทหารในพื้นที่ รพ.สต. โรงเรียน นปค. ฯลฯ
 2. ส่วนกำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วย มีกองทุนกลางพัฒนาหมู่บ้าน กระทรวงมหาดไทย โดย อบต. สนับสนุนงบให้อีกหมู่ละ 20,000 บาท
 3. ส่วนประชาชน กลุ่มอาชีพต่างๆ มีแหล่งเรียนรู้ 28 แห่ง

จากงานศพ...ขยายผลสู่งานบุญประเภทอื่น

ผู้ประสานงาน

ว่าที่ร้อยตรี สิริพงษ์ ชูชื่นบุญ

ปลัด อบจ.

08-7446-1205

bakdailocal@hotmail.com

pladbakdai@windowlive.com

ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

บังคับใช้กฎหมาย...ปลดปล่อยโฆษณาเถลไถล

อบต.ฝ่ายแก้ว อ.ภูเพียง จ.น่าน

อบต.ฝ่ายแก้ว อ.ภูเพียง จ.น่าน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 17 หมู่บ้าน มีประชากร 11,112 คน ประชากรแบ่งต่างด้าวค่อนข้างมาก มี รพ.สต. 2 แห่ง ศสค. 1 แห่ง โรงเรียน 6 แห่ง ร้านขายของชำ/มินิมาร์ท 16 ร้าน วัด 10 แห่ง สำนักสงฆ์ 3 แห่ง โบสถ์ 2 แห่ง ร้านอาหาร 3 ร้าน เป็นชุมชนเมือง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป

จากการสำรวจเมื่อปี 2540 พบว่าชาวบ้านมีการดื่มเหล้าเบียร์และเล่นการพนันเป็นจำนวนมาก ในปี 2545 จึงได้เริ่มรณรงค์งดเหล้าในงานศพ โดยการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านทั้ง 17 หมู่ เพื่อหามติร่วมกัน โดยสนับสนุนป้ายประชาสัมพันธ์ติดบริเวณหน้างาน นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้คนในพื้นที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ลดลง ได้แก่ โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา ใช้งบประมาณจากข้อบัญญัติ อบต. และงบจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล, รวมกลุ่มเยาวชนจัดกิจกรรมแข่งเรือปลอดเหล้า, ส่งเสริม คัดกรองผู้มีภาวะซึมเศร้าจากการดื่มเหล้าเบียร์ ปัจจุบันหมู่ที่ 7 บ้านบัวชัย เป็นหมู่บ้านจัดการสุขภาพต้นแบบ ทุกงานจะไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหลายภาคส่วน

ในปี 2548 ร่วมกับ อบต.ฝ่ายแก้ว ร่วมกับเทศบาลเมืองน่าน ได้ลงพื้นที่ใช้มาตรการขอความร่วมมือกับร้านค้าทุกร้านในตำบลฝ่ายแก้ว ปลดปล่อยโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด รวมถึงสัญลักษณ์ของบริษัทน้ำเมาต่างๆ ทำได้ 100% เมื่อปี 2553

จากข้อมูลสถิติเมื่อปี 2553-2555 ที่ผ่านมามีผู้เสียชีวิตปีละประมาณ 200 คน ทาง อบต.ฝ่ายแก้ว ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จึงได้จัดโครงการสำรวจปัญหาสุขภาพชุมชน พบปัญหามากที่สุดคือ เบาหวาน ความดัน และได้มีกระบวนการแก้ไขปัญหา คือ ตรวจเลือด คัดกรอง ดูแลพฤติกรรมบริโภคอาหาร รวมถึงเหล้าเบียร์ด้วยซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดโรคเบาหวานความดัน โดยแนะนำให้มีการปรับพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ อบรมให้ความรู้โทษและพิษภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เจาะเลือดซ้ำ และเปรียบเทียบให้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้ลดปัญหาการเสียชีวิตได้เหลือปีละประมาณ 50 คน

ผู้ประสานงาน

คุณจรินทร์ สายทอง

นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

08-1045-7092

Jarin.joy@hotmail.com

ข้อมูล ณ มิถุนายน 2555

รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

ชุมชนเข้มแข็ง...ร่วมแรงสู่เทศบาลตำบล

อบต.โพธิ์ทอง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ

อบต.โพธิ์ทอง อ.เมือง จ.ชัยภูมิ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 หมู่ ประชากรรวม 8,862 คน 3,115 หลังคาเรือน วัด 8 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง ศูนย์เด็กเล็ก 3 แห่ง รพ.สต. 1 แห่ง ลักษณะชุมชนเป็นชุมชนหนาแน่นกึ่งเมืองกึ่งชนบท การคมนาคมและการสื่อสารสะดวก ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม รับจ้าง รับราชการและค้าขาย

กระบวนการทำงาน

ปี 2549 เริ่มจากโครงการวัดปลอดภัย ผนวกการจัดงานในวัด ห้ามมีเหล้าเนื่องจาก เป็นที่ศักดิ์สิทธิ์และใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ให้ คนมีความละเอียดที่จะดื่มเหล้าในวัด โดยการ ประชุมผู้นำ ชี้แจงให้ ทราบถึงวัตถุประสงค์โครงการและสร้างการมีส่วนร่วม จากนั้นแต่งตั้งคณะทำงานจากผู้นำชุมชน และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนวัดละ 10,000 บาท เพื่อจัดป้ายรณรงค์วัดปลอดภัย

ตั้งแต่ ปี 2550 เป็นต้นมาได้มีการดำเนินโครงการงานประเพณีลอยกระทงปลอดภัย และโครงการรณรงค์งานบุญปลอดภัย ได้แก่ งานศพปลอดภัย , สงกรานต์ปลอดภัย , การแข่งขันกีฬา ฟุตบอล ด้านยาเสพติดไร้แอลกอฮอล์ , รณรงค์การเล่นสงกรานต์ไร้แอลกอฮอล์ และส่งเสริมเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

ปี 2552 จัดทำโครงการรณรงค์ลดอุบัติเหตุทางถนน เพื่อให้ประชาชนตระหนักและเห็นความสำคัญในการป้องกันและลดอุบัติเหตุในพื้นที่ ได้แก่

- การอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันและลดอุบัติเหตุให้แก่ผู้นำชุมชน อสม. อบพร. โดยความร่วมมือจาก ตำรวจภูธรเมืองชัยภูมิ ตำรวจทางหลวง รพ.สต.โพธิ์ทอง สปสช.โพธิ์ทอง และ สสส.
- จัดทำข้อบัญญัติตำบล โดยการ บรรจุปัญหาและความต้องการเข้าสู่แผนพัฒนาตำบล มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น อบรมสร้างแกนนำระดับหมู่บ้าน ในทุกกลุ่มเป้าหมาย ครอบคลุมทั่วพื้นที่ ทุกหมู่บ้าน รวมถึง วัด และโรงเรียน ด้วยการอบรมเรื่องการขับที่ปลอดภัย การตั้งจุดตรวจช่วงเทศกาล
- นวัตกรรมความปลอดภัยทางถนน “ป้ายจราจร จากวัสดุรีไซเคิล”
- มหาวิทยาลัยขอนแก่นจัดอบรมให้ความรู้เรื่องกฎจราจรเพื่อลดอุบัติเหตุทางถนน
- ตำรวจทางหลวงจัดอบรมให้หมวกกันน็อกประมาณ 200 ใบ

นวัตกรรมความปลอดภัยทางถนน “ป้ายจราจร จากวัสดุรีไซเคิล”

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

1. ผู้นำชุมชน องค์กรในตำบล ประชาชนในพื้นที่เข้าใจและให้ความร่วมมือ
2. กำหนดเป็นผู้หญิง, ฃณบ.ที่เป็นผู้หญิง 4 หมู่ ให้ความสำคัญเรื่องปัญหาจากเหล่า
3. ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรนอกพื้นที่ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพแห่งชาติ (สสส.) ,สมาคม อบต.แห่งประเทศไทย
4. คณะทำงาน ภาคีเครือข่าย มีจิตอาสา ทุกคน ทำดีไม่หวังสิ่งตอบแทน
5. ประธานชุมชนเข้มแข็ง และประธานประชาคมแต่ละหมู่บ้าน (ซึ่งไม่ใช่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ) เกิดจากโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำรวจมวลชนสัมพันธ์ (สมัยนายกทักษิณ) ปี 2546 มีวิธีการทำงาน คือ มีการประชุมแกนนำหมู่บ้านทุกเดือน โดยมีการสอแตกเรื่องเหล่า อุบัติเหตุ เข้าไปด้วย และมีการคุยกับคนที่สนิทเป็นการส่วนตัวด้วย
6. ประธานกองทุนแม่ของแผ่นดินแต่ละหมู่บ้าน ทำงานเชื่อมประสานการทำงานกับท้องถิ่น

ผู้ประสานงาน

คุณเบญจพรรณ ธรรมโชติ
หัวหน้าสำนักปลัด
08-4607-9143
put-peach@hotmail.com

ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

อบต...ชวนชาวบ้านเลิกเหล้า

อบต.วังกรด อ.บางมูลนาก จ.พิจิตร

องค์การบริหารส่วนตำบลวังกรด เป็น อบต. ขนาดเล็ก ตั้งอยู่เลขที่ 9 ม.4 ตำบลวังกรด อำเภอบางมูลนาก จังหวัด พิจิตร มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 6 หมู่บ้าน 706 หลังคาเรือน และมีจำนวนประชากรทั้งหมดประมาณ 2,194 คน ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

นายมานะ วุฒยมายกร นายก อบต.วังกรด ในฐานะความเป็นผู้นำท้องถิ่นและตัวแทนภาคประชาชน มีนโยบายในเรื่องสุขภาพของชาวบ้านตั้งแต่แรกเกิดจนวัยสูงอายุ จึงได้หยิบยกเอาเรื่องเหล้าขึ้นมาเป็นอันดับแรก พยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการดื่มเหล้าเบียร์ของชาวบ้านอย่างค่อยเป็นค่อยไป ใช้กลไกภาครัฐเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน อาศัยอำนาจหน้าที่ที่ถูกกำหนดไว้ตามกฎหมาย หน้าที่ส่งเสริมภาคสังคมที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่น และมีความตระหนักเชื่อมั่นว่าการทำงานอย่างเอาใจจริงเอาใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้การดำเนินงาน ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ประสบความสำเร็จได้ และจะตกผลึกเป็นวัฒนธรรมชุมชนได้อย่างยั่งยืนต่อไป

การดำเนินงานที่ผ่านมา อบต.วังกรด ได้ใช้งานงดเหล้าพัฒนาต่อยอดจากกิจกรรมที่มีอยู่แล้วในชุมชน ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรมตำบล งานศาสนา ประเพณี และวันสำคัญต่างๆ พบว่าสามารถผสมผสานกันได้อย่างดี ทำให้การจัดงานปลอดเหล้าเกิดเป็นวิถีชีวิตของคนในตำบล เป็นการจรรโลงสังคม วัฒนธรรม และพัฒนาองค์กรชุมชนไปพร้อมกัน

กระบวนการทำงาน

- ☀ เริ่มต้น จากตัวของนายก อบต. ด้วยการเลิกดื่มเหล้าเบียร์ตลอดชีวิต เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชาวบ้าน และประกาศเจตนารมณ์ว่าจะงดเลี้ยงเหล้าในงานบุญประเพณีต่างๆ โดยได้ชักชวนให้คณะกรรมการ ผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ พยายามหลีกเลี่ยงการเลี้ยงเหล้าชาวบ้าน
- ☀ จากนั้นจึงได้มีการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน ทั้ง 6 หมู่บ้าน ชี้ให้เห็นถึงค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยอันดับต้นๆ ได้แก่ เหล้า เบียร์ บุหรี่ โทรศัพท์ บัตรเติมเงิน ช้อปปี้งตลาดนัด
- ☀ สำรวจปัญหาและคืนข้อมูลให้กับชุมชน “ จากการเก็บข้อมูลผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 507 คน เป็นเพศชาย 330 คน เพศหญิง 175 คน ส่วนใหญ่จบประถมศึกษา มีอาชีพเกษตรกร และส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัวที่เป็นสมาชิกในหมู่บ้าน เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านเพศกับการเริ่มดื่มแอลกอฮอล์พบว่า ส่วนใหญ่เพศชาย จะเริ่มดื่มในช่วงอายุระหว่าง 17-20 ปี และมากที่สุดในช่วง 20 ปี สำหรับผู้หญิงเริ่มดื่มในช่วงอายุ 20 ปีและดื่มมากในช่วงอายุ 30 ปี พบสาเหตุการดื่มคืออยากลอง ผู้ที่กระตุ้นให้เกิดการดื่มที่สำคัญที่สุด คือ กลุ่มเพื่อน รองลงมา คือ งานประเพณีในหมู่บ้าน โดยส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าดื่มที่

บ้าน รองลงมา คือ ร้านค้าในหมู่บ้าน และเพศชายดื่มโดยเฉลี่ย 2 ครั้ง/สัปดาห์ เพศหญิงดื่มโดยเฉลี่ย 1 ครั้ง/สัปดาห์ (ข้อมูลบางส่วนจากความร่วมมือของ สำนักงานควบคุมโรคที่ 8 จังหวัดนครสวรรค์)

- ☀ จัดเวทีระดมความเห็นของชาวบ้านในการจัดงานหรือกิจกรรมต่างๆ ไม่ให้มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามความพร้อมและแนวทางที่ชาวบ้านเห็นว่าเหมาะสม โดยมีการจัดตั้งกลุ่มหรือเจ้าภาพในการดำเนินงาน
- ☀ การดำเนินงานแบบบูรณาการกับโครงการต่างๆ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมได้ เช่น งบประมาณจากข้อบัญญัติงบประมาณท้องถิ่น กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับตำบล หรือการจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน จึงเป็นการง่ายอย่างยิ่งที่จะจัดงานและประกาศเป็นนโยบายจัดงานปลอดเหล้า อีกทั้งยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นอีกด้วย

- ☀ กิจกรรมที่ได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกปี ได้แก่

1. โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา
2. โครงการงานบุญปลอดเหล้าเทิดพระเกียรติในหลวง
3. โครงการงานศพปลอดเหล้า การพนัน และอาหารปรุงแต่ง
4. โครงการคนพันธุ์เที่ยงเหล้าเข้าพรรษา
5. โครงการสารวัตรแอลกอฮอล์
6. โครงการคนต้นแบบเลิกเหล้าตลอดชีวิต
7. โครงการร้านค้างดขายเหล้าเข้าพรรษา 3 เดือน
8. โครงการเยาวชนรุ่นใหม่ไม่ดื่มเหล้า
9. โครงการตักบาตรเทโวปลอดเหล้า
10. โครงการลอยกระทงย้อนยุคสนุกได้ไม่มีเหล้าเปียร์
11. โครงการสงกรานต์สร้างสุขสนุกไร้แอลกอฮอล์
12. โครงการกฐินสัจจรถปลอดเหล้า
13. โครงการ เยาวชนน้อย ฝอยเรื่องเหล้า
14. โครงการการบูชาเจ้าที่ ไร้แอลกอฮอล์ “ยกเสาเอกทั้งที่ หลีกหนีให้เจ้าที่ด้วยเหล้า”
15. โครงการขอความร่วมมือร้านค้างดขายเหล้าวันพระ
16. โครงการปลดป้ายโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยมีป้ายใหม่ทดแทนให้
17. โครงการทำสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ ได้แก่
 - ป้ายประชาสัมพันธ์คนต้นแบบเลิกเหล้าขนาดใหญ่ มีรูปถ่าย พร้อมชื่อนามสกุล ทำให้คนเลิกเหล้ารู้สึกภาคภูมิใจ และเป็นแรงกระตุ้นให้คนอื่นอยากเลิกเหล้าได้เป็นอย่างดี
 - ใบประกาศเกียรติคุณคนต้นแบบงดเหล้าเข้าพรรษา
 - ป้ายประกาศติดร้านค้าพร้อมรูปถ่าย และชื่อเจ้าของร้าน “ร้านนี้ไม่ขายเหล้าวันพระ”

มอบของที่ระลึกให้ผู้เข้าร่วมงดเหล้าเข้าพรรษา

ผู้ประสานงาน

คุณมานิช ปานนุ่น
รองนายก อบต.คนที่ 1
โทร.056-638819
Fax 056-638819
คุณธีมาพร (ฝน) 08-1324-5855
Chokun1983@gmail.com

ข้อมูล ณ มิถุนายน 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

สารวัตรแอลกอฮอล์

อบต.วังแหมม อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร

อบต.วังแหมม อ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร แบ่งการปกครองออกเป็น 16 หมู่บ้าน ประชากร 10,028 คน แยกเป็นชาย 4,954 คน หญิง 5,074 คน 3,518 ครัวเรือน

เนื่องจากในพื้นที่ตำบลมีการขายเหล้าเบียร์ กันเป็นจำนวนมาก ทำให้เด็กเยาวชนหาซื้อได้ง่าย และมีคนดื่มเหล้า เบียร์ค่อยข้างมาก ทางสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8 นครสวรรค์ จึงได้เข้ามาชวน ทำโครงการ “สารวัตร แอลกอฮอล์” เพื่อให้กลุ่มบุคคล เหล้านี้มีบทบาทในการ **ประชาสัมพันธ์ และบังคับใช้ พรบ.ควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ พ.ศ.2551** ในพื้นที่ตำบลของตนเอง ซึ่งจะมีการพัฒนาเป็นสูตรที่สามารถนำไปใช้ในพื้นที่อื่นต่อไป

หลักสูตร “สารวัตรแอลกอฮอล์” เริ่มจากการรับสมัครผู้มีจิต อาสาและมีความสนใจในการทำงานด้านนี้ ประมาณ 20-30 คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คนต้นแบบเลิกเหล้าตลอดชีวิต เยาวชน อสม. ผู้ประกอบการร้านค้า เป็นต้น จากนั้นจัด อบรมให้ความรู้เชิงวิชาการในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจ ใช้เวลา 2-3 วัน ประกอบด้วย

- ☀ การชี้แจงบทบาทหน้าที่ของสารวัตรแอลกอฮอล์ประจำชุมชน คือ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ชาวบ้าน เกี่ยวกับ พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 รวมถึงการเฝ้าระวังการทำผิด ตักเตือนผู้กระทำผิด และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการดำเนินคดีทราบ
- ☀ การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ
- ☀ การฝึกปฏิบัติ ลงพื้นที่จริงเพื่อ จำลองเหตุการณ์ การบังคับใช้ พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยแบ่งกลุ่มให้ออกประชาสัมพันธ์ เตือนร้านค้าในชุมชนที่กระทำผิด จำนวน 5 ร้าน

- ร้านที่ 1 การลด แลก แจก แถม
- ร้านที่ 2 ดื่มในวัด สถานที่ราชการ สวนสาธารณะ
- ร้านที่ 3 จั๊บลากซิงโซค
- ร้านที่ 4 ขายให้เด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี
- ร้านที่ 5 ขายนอกเวลาตามที่กฎหมายกำหนด

เหตุการณ์จำลอง

เหตุการณ์จำลอง

- ☀ หลังจากลงพื้นที่ทดลองปฏิบัติการแล้ว จัดกระบวนการให้มี การวิพากษ์ ตอบคำถามข้อสงสัย รวมถึง สิ่งที่ได้จากกิจกรรมฐานต่างๆ และข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมโครงการ

- ☀ นำผู้เข้าร่วมโครงการเดินทางไปศึกษาดูงานที่โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ จ.นครสวรรค์ โดยมีการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับโทษ พิษภัย ผลกระทบต่อสุขภาพเชิงสังคม และพาไปเยี่ยมคนไข้ที่ติดสุราเพื่อดูวิธีการดูแลรักษาคนไข้ โดยคุณกษพร สายสุทธิ์ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ ราชนครินทร์
- ☀ พิธีมอบใบประกาศนียบัตรให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ และผ่านการอบรมครบตามหลักสูตร ซึ่งอาจจะมีการพิจารณาจัดทำบัตรอาสาสมัครสารวัตรแอลกอฮอล์ชุมชนต่อไป

สำหรับโครงการอื่นๆ ที่ได้มีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดการ ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนในพื้นที่ ประกอบด้วย โครงการงดเหล้าเข้าพรรษา, งานเลี้ยงปีใหม่ไม่เลี้ยงเหล้า, รณรงค์งดเหล้าในงานลอยกระทง, งานบวชปลอดเหล้า, ผลิตภัณฑ์เกอร์ประชาสัมพันธ์ พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ติดที่หน้าร้านค้าทุกแห่งในตำบล, โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องกฎหมายแก่ร้านค้า เน้นไม่ให้ขายให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และให้ขายตามเวลาที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

ผู้ประสานงาน

คุณสำราญ อยู่ปาน
ปลัด อบต.วังแหม
08-1888-8442
Y_RAN14@hotmail.com

ข้อมูล ณ มิถุนายน 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

ผู้นำเข้มแข็งชุมชนร่วมใจ...ด้านภาษีสุรา

อบต.สนวน อ.ห้วยราช จ.บุรีรัมย์

อบต.สนวน อ.ห้วยราช จ.บุรีรัมย์ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ประชากร 5,422 คน ชาย 2,654 หญิง 2,768 คน 1,238 ครัวเรือน โรงเรียนระดับประถมศึกษา 3 แห่ง วัด 3 แห่ง สำนักสงฆ์ 1 แห่ง

ประมาณปี 2546 ได้มีการสำรวจพบ ปัญหาความยากจนและ ปัญหาการ ทะเลาะวิวาท ที่เกิดจากการดื่มเหล้า เบียร์ ในบุญประเพณีต่างๆ อบต. สนวนจึงอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 67 องค์การ บริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ที่ต้องทำใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบล (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

ขบวนการมีส่วนร่วมของตำบลสนวน

(ประชาชนเป็นผู้คิดและเป็นผู้ทำ)

เนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลกระทบต่อทางสังคม ก่อให้เกิดความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงามของพระพุทธศาสนา อบต.สนวน จึงสนับสนุนให้ชาวบ้าน รวมพลัง กันช่วยแก้ไขปัญหานี้ในชุมชนตำบล

สนวนและเป็นตัวกลางในการขอความร่วมมือจากหน่วยงานหลายภาคส่วน ในพื้นที่ ทั้งผู้นำชุมชน อสม. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล วัด และโรงเรียนในสังกัด ในการร่วมกันจัดกิจกรรมปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิม ใช้วัฒนธรรม ศาสนา เข้ามาเป็นตัวขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี

เริ่มต้นจากโครงการลดเหล้าในงานศพ เนื่องจากในงานศพแต่ละงาน เจ้าภาพต้องใช้งบประมาณในการจัดงาน โดยเฉพาะต้องจ่ายค่าเหล้าเยอะมาก ประมาณ 40,000-50,000 บาท ต่องาน โดยให้ ผู้นำชุมชนและเด็กเยาวชนเป็นแกนสำคัญในการขับเคลื่อนสร้างความเข้าใจกับชาวบ้าน และชักชวนเข้าร่วมโครงการ หลังจากนั้นได้มีการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อสะท้อนปัญหา และหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน โดยนำข้อมูลที่ได้ เข้าสู่สภาตำบลเพื่อจัดทำโครงการในรูปแบบต่างๆ เน้นกิจกรรมที่ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่

- ✱ โครงการสนวนน่าอยู่ เชิดชู คุณธรรม ยกย่องคนไม่ดื่มเหล้า และเลิกเหล้าตลอดชีวิต
- ✱ โครงการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดปลอดเหล้า "สนวนเกมส์"
- ✱ โครงการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนตำบลสนวน “เลิกเหล้าแล้วรวย”
- ✱ โครงการลดเหล้าเข้าพรรษา
- ✱ โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนำใจ
- ✱ โครงการพัฒนาคุณธรรมน้อมนำชีวิตตามแนววิถีพุทธ "ปฏิบัติธรรม ทำความดี เพื่อพ่อของแผ่นดิน"
- ✱ โครงการงานบุญและงานประเพณีปลอดเหล้าตลอดทั้งปี
- ✱ โครงการจัดประชาสัมพันธ์ ทางเสียงตามสาย อย่างต่อเนื่อง และแจกแผ่นพับ รวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อแนะนำถึงข้อดีข้อเสียของยาเสพติด เช่น เหล้า บุหรี่ การปฏิบัติตามกฎหมาย
- ✱ โครงการพัฒนาเด็กเยาวชนโดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งชุมชนและโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน ทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนจบก โรงเรียนสวายจิกน้อย และโรงเรียนวัดบ้านสนวน

ผู้ประสานงาน

คุณบุปผา แก้วประสงค์

ปลัด อบต.สนวน

08-6867-7890

Toyota48389@hotmail.com

ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2555

รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

โพธิ์ศรีสุวรรณ Model...งานบุญปลอดเหล้า

อบต.เสียว อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ จ.ศรีสะเกษ

อบต.เสียว อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ จ.ศรีสะเกษ แบ่งการปกครองออกเป็น 17 หมู่บ้าน ประชากร 4,491 คน ชาย 2,250 คน หญิง 2,241 คน 942 ครัวเรือน มีโรงเรียนระดับประถม 4 แห่ง และระดับมัธยม 1 แห่ง ในอดีตคนในพื้นที่ยากจนมาก ในช่วงประมาณปี 2550 มีผู้สูงอายุที่หมู่ 6 บ้านสามขาได้มีการจับกลุ่มคุยกันอย่างไม่เป็นทางการเพื่อหาทางลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว หลังจากนั้นได้ชักชวนกลุ่มคนที่สนใจในหมู่บ้านต่างๆ นำข้อมูลเข้าหารือกับ อบต.เสียว และจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาต่อไป

วิสัยทัศน์ตำบลเสียว

ภายในปี ๒๕๖๐ ตำบลเสียว
จะเป็นตำบลที่น่าอยู่ มีสิ่งแวดล้อมสมบูรณ์
เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
ปลอดเหล้า ปลอดอบายมุข
มีความพอเพียง
มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข

เส้นทางงานบุญประเพณีปลอดเหล้าตำบลเสียว

ในปี 2550 มีการจัดตั้งคณะกรรมการสุขภาพตำบลเสียว และจัด ประชุมวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน สร้างแนวทางเสนอชุมชนครั้งแรกในเวทีประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งชาวบ้าน มีมติเห็นชอบให้มีการจัดงานปลอดเหล้า เบียร์ ได้แก่

- 1.) งานศพปลอดเหล้า
- 2.) งานบุญอุทิศปลอดเหล้า
- 3.) งานบุญจูงปลอดเหล้า
- 4.) งานวัดประจำปีปลอดเหล้า
- 5.) ในสถานที่ราชการปลอดเหล้า
- 6.) งานอื่นๆ ที่ชุมชนจะกำหนดเพิ่มเติม

จากนั้น ได้จัดเวที ประกาศเจตนารมณ์ เพื่อเป็นการ ประชาสัมพันธ์สร้างกระแสให้เกิดการรับรู้ทั้งคนในพื้นที่ตำบล เสียวและพื้นที่ตำบลใกล้เคียง และหลังจากที่ดำเนินการในพื้นที่ ตำบลเสียวประสบความสำเร็จแล้ว ได้มีการต่อยอดขยายผลการ ดำเนินงาน โดยการจัดเก็บข้อมูลงานปลอดเหล้าระดับอำเภอ 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลโดด, ตำบลเสียว, ตำบลอิเซ, ตำบลหนองม้า, และตำบลผือใหญ่ เปรียบเทียบกัน 2 ปี คือ ปีที่ 1 (14 ธ.ค.50 -

14 ธ.ค.51) มีการจัดงานปลอดเหล้า 540 งาน ลดค่าใช้จ่าย 16,200,000 บาท (สิบหกล้านสองแสนบาทถ้วน) กับ ปีที่ 2 มีการจัดงานปลอดเหล้า 456 งาน ลดค่าใช้จ่าย 13,680,000 บาท (สิบสามล้านหกแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)

ข้อมูล 1 ปี จัดงานไม่มีเหล้า
ปีที่ 1 (14 ธ.ค.50 - 14 ธ.ค.51)

ตำบล	งานปลอดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์						รวม งาน	ลดค่า ใช้จ่าย
	งาน ศพ	งาน อุทิศ	งาน บวช	งาน กฐิน	งานวัด	อื่น ๆ		
โตด	51	43	33	19	45	16	207	621,0000
เสียว	57	12	24	7	15	7	122	366,0000
อิเซ	23	5	9	9	4	4	54	162,0000
หนองม้า	22	7	15	5	8	5	62	186,0000
ผือใหญ่	29	18	19	11	13	5	95	285,0000
รวม	182	85	100	51	85	37	540	16,200,000

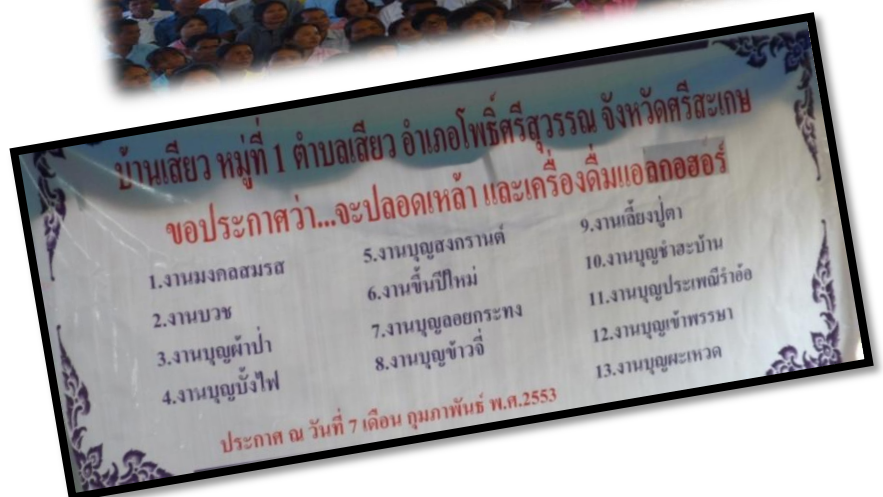
ข้อมูล 1 ปี จัดงานไม่มีเหล้า
ปีที่ 2 (14 ธ.ค.51 - 14 ธ.ค.52)

ตำบล	งานปลอดเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์					รวม งาน	ลดค่า ใช้จ่าย (เฉลี่ยงานละ 300000 บาท)
	งานศพ	งาน อุทิศ	งาน บวช	งาน กฐิน	อื่น ๆ		
โตด	46	23	18	21	6	114	3,420,000
เสียว	25	5	13	10	26	105	3,150,000
อิเซ	17	11	13	14	15	85	2,550,000
หนองม้า	26	13	18	6	5	73	2,190,000
ผือใหญ่	26	14	23	10	3	79	2,370,000
รวม	140	66	85	61	55	456	13,680,000

ในปี 2552 จัดเวทีสรุปบทเรียนการจัดงานบุญปลอดเหล้าระดับอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ และประกาศเป็นนโยบายระดับอำเภอ “โพธิ์ศรีสุวรรณ Model งานบุญปลอดเหล้า”

ปี 2553 ตำบลเสียวยังไม่หยุดพัฒนารูปแบบการรณรงค์งดเหล้า มีการขยายผลสู่งานบุญประเพณีปลอดเหล้าในระดับพื้นที่ตำบล โดยจัดเวทีสรุปบทเรียนงานศพปลอดเหล้า ค้นข้อมูลให้ชุมชน ประชุมคณะกรรมการ จัดประชาคมหมู่บ้านเพื่อพัฒนางานบุญต่อเนื่อง ทำให้เกิดงานบุญประเพณีปลอดเหล้าขึ้น 13 งาน ได้แก่

- 1.) งานบุญข้าวจี
- 2.) งานบุญบั้งไฟ
- 3.) งานลอยกระทง
- 4.) งานเลี้ยงปู้ตา
- 5.) งานบุญข้าชะ
- 6.) งานวัฒนธรรม รำซ้อ
- 7.) งานบวช
- 8.) งานวันเข้าพรรษา
- 9.) งานบุญผะเหวด
- 10.) งานผ้าป่าสามัคคี
- 11.) งานสงกรานต์
- 12.) งานแต่งงาน
- 13.) งานขึ้นปีใหม่

องค์การบริหารส่วนตำบลเสียว ประกาศนโยบายเป็นงานบุญประเพณีปลอดเหล้า ได้แก่ ประเพณีทำบุญขึ้นปีใหม่, งานบุญประเพณีสงกรานต์, ประเพณีบุญบั้งไฟ และประเพณีลอยกระทง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

- ✓ เป็นชุมชนที่มีประวัติการต่อสู้ เกาะเกี่ยว ทำงานร่วมกันอย่างเหนียวแน่น โดย อาศัย ผู้เฒ่าผู้แก่ที่มีประสบการณ์คอยเอาใจใส่ให้คำแนะนำ
- ✓ กระบวนการมีส่วนร่วมของชาวบ้านเป็นหลัก
- ✓ ท้องถิ่นร่วมสนับสนุน กำหนดเป็นวาระของ อบต.
- ✓ ผู้นำทุกระดับเอาใจใส่ให้ความสำคัญ
- ✓ มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- ✓ ขยายผลทำให้ครอบคลุมทุกงานบุญประเพณีท้องถิ่น
- ✓ บูรณาการร่วมกับกิจกรรมอื่นๆ
- ✓ เสริมนวัตกรรมใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 55 จะมีโครงการสร้างโสมขกประชาสัมพันธ์ในงาน

จำนวนงานบุญพลอดเหล้า

ตำบลเสียว พ.ศ.2550-2553

ที่	ชื่องาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
		14 ธ.ค.50 - 14 ธ.ค.51	14 ธ.ค.51 - 14 ธ.ค.52	14 ธ.ค.52 - 14 ธ.ค.53
1	งานศพ	57	25	22
2	งานบุญกุศิศ	12	5	12
3	งานบวช	24	13	30
4	งานกรฐิน	7	10	13
5	งานวัด	15	0	0
6	งานแต่งงาน	0	0	14
7	งานอื่นๆ	7	26	57
จำนวนงานทั้งหมด		122	79	148
ค่าใช้จ่ายรวม		3,660,000 บาท	3,150,000 บาท	3,900,000 บาท
รวมค่าใช้จ่าย 3 ปี		10,710,000 บาท		
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่องาน		30,000 บาท	30,000 บาท	20,000 บาท

ผู้ประสานงาน

นายจันทร์ ไต่ะสิงห์

โทร. 080 7332149

moon_01j@hotmail.com

ข้อมูล ณ สิงหาคม 2555

รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

บัญชีครัวเรือน...แก้ปัญหาเหล่านี้

อบต.อุทัยเก่า อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี

อบต.อุทัยเก่า อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี แบ่งการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน ประชากร 2,533 คน ชาย 1,226 คน หญิง 1,307 คน มีวัด 3 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง เป็นอยู่ของประชาชนในตำบลอุทัยเก่าจะอาศัยอยู่รวมกันอยู่อย่างเรียบง่ายแบบสังคมชาวชนบท ประชาชนในตำบล มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการศึกษาและ การสาธารณสุขอย่างทั่วถึง ตำบลอุทัยเก่ามีพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ยังประโยชน์ในการเกษตร ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีอาชีพเกษตรกรรม และชาวตำบลอุทัยเก่านับถือศาสนาพุทธ โดยมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจทำให้ชาว บ้านอยู่กันอย่างสงบสุขมีความรักและความสามัคคีต่อกัน

“การจัดทำบัญชีครัวเรือน” เป็นกุศโลบายของ อบต.อุทัยเก่า ในการส่งเสริมให้วิถีชีวิตของ ชาวบ้านเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และเป็นการ สำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นทุกเดือน ด้วยการชี้แนะให้ เห็นถึงค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและ สิ้นเปลืองโดยไม่เกิดประโยชน์ เช่น เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ และบุหรี่ เป็นต้น

ในปี 2550 ข้อมูลจากการทำบัญชีครัวเรือนพบว่า ชาวบ้านมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เหล้า เบียร์) และสูบบุหรี่ค่อนข้างมาก นายธาดา อำพัน นายก อบต.อุทัยเก่า จึงเริ่มต้นด้วยการทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีต่อชุมชนโดยการเลิกดื่มเหล้าเบียร์และเลิกสูบบุหรี่อย่างเด็ดขาดตลอดชีวิต จากนั้นก็มีผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ใน อบต. เริ่มปฏิบัติตาม นอกจากนั้นผู้นำภาคประชาชน ส่วนราชการ ได้หาโอกาสพูดคุยกับชาวบ้านแบบธรรมชาติ เพื่อค้นหา ข้อมูลชีวิตความเป็นอยู่ ปัญหาที่แท้จริงของชาวบ้าน นำไปสู่การวางแผนแก้ไขปัญหาย่างถูกต้องต่อไป

กระบวนการทำบัญชีครัวเรือน

- ★ อบต.อุทัยเก่า ออกแบบและผลิตสมุดบัญชีครัวเรือน
- ★ ลงพื้นที่สำรวจและจัดทำบัญชีครัวเรือน โดย อสม.ของแต่ละหมู่บ้าน โดย อบต.อุทัยเก่าสนับสนุน ค่าตอบแทนเล่มละ 10 บาทต่อเดือน และมีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลลงโปรแกรมได้รับค่าตอบแทนเล่มละ 5 บาทต่อเดือน
- ★ วิเคราะห์ข้อมูล หาความเชื่อมโยงของปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยนักวิชาการตำบล
- ★ จัดเวทีคืนข้อมูลตัวเลขปัญหาหลักๆ ให้ชุมชนได้รับทราบ เพื่อให้เกิดความตระหนักและปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น

กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการ ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ★ เนื่องจากเป็นเครือข่ายตำบลสุขภาวะ จึงได้ยกระดับให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นหนึ่งในฐานเรียนรู้ของตำบลจากแหล่งเรียนรู้ทั้งหมด 8 ระบบ 25 ฐานเรียนรู้
- ★ มีหมู่บ้านต้นแบบ ได้แก่ หมู่ที่ 4 หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และหมู่ 9 บ้านหนองไม้ป้องกันยาเสพติด
- ★ เทศกาลสงกรานต์ปลอดเหล้า
- ★ งานประเพณีลอยกระทงปลอดเหล้า (ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์)
- ★ โครงการงานศพปลอดเหล้า เริ่มต้นประมาณปี 2555
- ★ โครงการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษาและงดเหล้าบวชทุกวันพระ
- ★ โครงการรณรงค์วัดและโรงเรียนเป็นเขตปลอดเหล้าและบวช 100%
- ★ การสำรวจเก็บข้อมูลกลุ่มเสี่ยงในโรงเรียนพบว่ามียุวมักมีกลุ่มเสี่ยงน้อยมาก โดยมีโครงการส่งเสริมให้เด็กเยาวชน เล่นกีฬา ดนตรีไทย ดนตรีสากลสร้างสุข ฯลฯ และช่วงพักกลางวันทุกวันจะมีกิจกรรมสร้างสรรค์เล่นกีฬาเกี่ยวกับโทษพิษภัยของเหล้า-บวช-ยาเสพติด
- ★ ขอความร่วมมือร้านค้าห้ามขายเหล้าบวชให้เด็กอายุต่ำกว่า 20 ปี หากฝ่าฝืนจะดำเนินการตามกฎหมาย โดยมี อสม.เฝ้าระวังอย่างเข้มแข็ง
- ★ ปี 2555 โครงการรณรงค์และบำบัดผู้ดื่มเหล้าบวช โดย รพ.สต. ซึ่งสำรวจกลุ่มเป้าหมายแล้วมีประมาณ 50 คน
- ★ ศูนย์เด็กเล็กให้แต่งชุดขาวไปทำบุญทุกวันพระ
- ★ อบต.อุทัยเก่าจัดซื้อหมวกกันน็อกให้ชาวบ้านยืมเวลาขับรถออกนอกหมู่บ้าน โดยมีจุดให้ยืม 2 จุด

ผู้ประสานงาน

คุณสัญญา พักเขียว

ปลัด อบต.อุทัยเก่า

08-5535-1723

Uthai-kao_35@hotmail.com

ข้อมูล ณ มิถุนายน 2555
รวบรวมโดย น.ส.กัญญารัตน์ สุริยะวงศ์
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.)

"...การที่จะให้งานประสานกัน เพื่อช่วยให้งานของทุกฝ่าย ดำเนินก้าวหน้า
ไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วขึ้น ทุกฝ่ายจะต้อง ไม่แบ่งแยกกัน ไม่
แย่งประโยชน์ ไม่แย่งความชอบกัน แต่ละฝ่าย แต่ละคน ต้องทำงานด้วย
ความบริสุทธิ์ใจ มุ่งหวังผลสำเร็จ ในการทำงานเป็นใหญ่ ยิ่งกว่าสิ่งอื่น..."

ความตอนหนึ่ง ในพระบรมราโชวาท
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่
วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒

สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า

110/287-288 ม.6 ซอยโพธิ์แก้ว แยก 4 ถ.โพธิ์แก้ว แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กทม. 10240

โทร. 02 948 3300, Fax. 02 948 3930

Email: gunyarut.s@hotmail.com

ขอบคุณ
ที่ไม่สูบบุหรี่